

Cu cât
s-ar mai putea ieftini
carburanții în RM?

3

Interviu cu Marcela Badia,
director al rețelei de magazine
„Casa Bio”

4

Statistica
bursieră

5-6

Deprecierea leului continuă și în noul an

Indicii deprecierii leului moldovenesc în perioada Revelionului 2015 a depășit dublu deprecierea acestuia de la începutul lunii ianuarie 2014.

“Dacă anul trecut deprecierea a fost de 15 bani, atunci în ianuarie 2015 leul s-a ieftinit cu 40 de bani”, a spus pentru INFOTAG dealerul unei bănci comerciale, indicând la faptul că toți participanții pieței valutare sunt de părere că moneda națională „cade previzibil”. Dealerii afirmă că cursul dolarului SUA “propulsează” valuta unică europeană.

“Iar în ceea ce privește cursul leului în scădere, nimeni nu s-a așteptat că moneda națională va cădea atât de rapid. Dacă pe 5 ianuarie, prima zi de lucru din 2015, dolarul SUA era vândut la prețul de 15,85-15,90 MDL: 1 USD, atunci pe 6 ianuarie cotările au urcat la nivelul de 15,95-16,05 MDL: 1 USD. Iar luni, 12 ianuarie, acestea au urcat până la 16,2-16,3 MDL: 1 USD”, a menționat interlocutorul agenției.

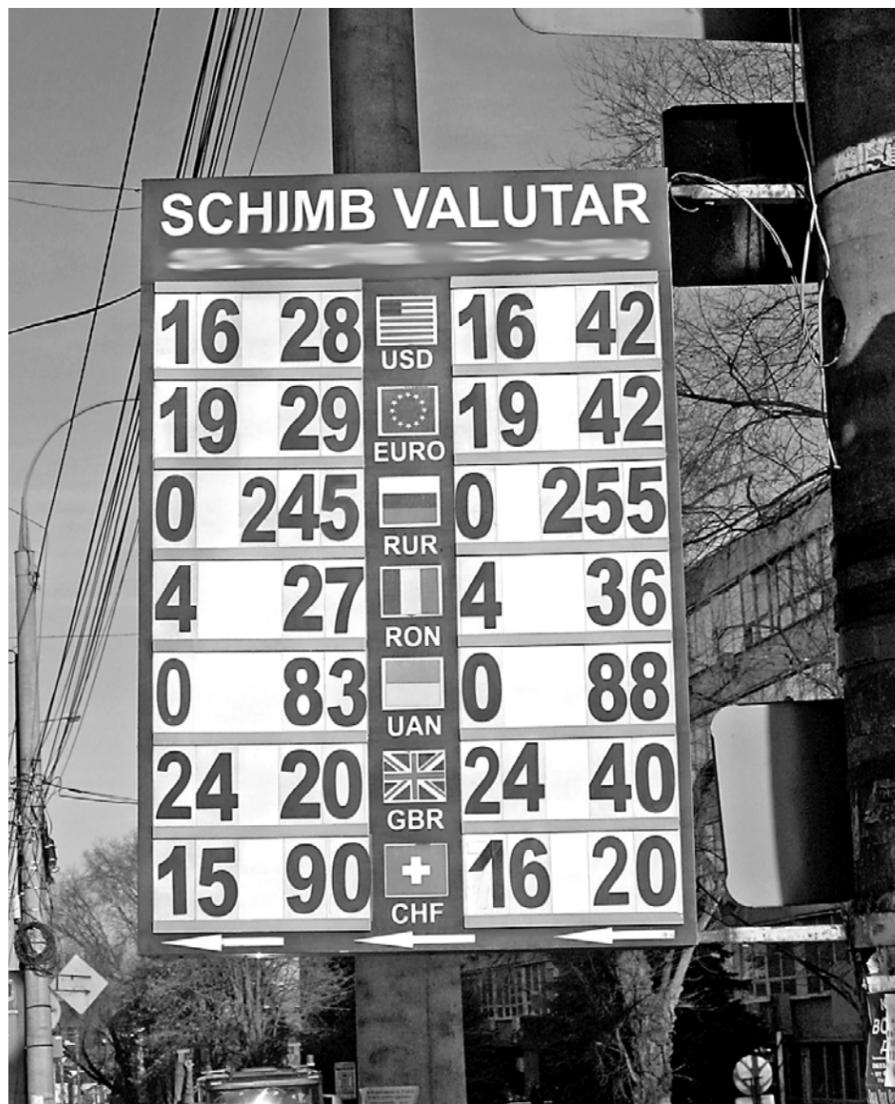
Dealerii accentuează că dacă Banca Națională tace și nu reacționează la această situație, înseamnă că asemenea trend al leului moldovenesc face parte din planurile regulatorului.

Vehiculează și presupunerea că cursul poate ajunge la nivelul de 16,5 MDL: 1 USD și se va opri la acest nivel pe o perioadă îndelungată, deoarece fără participarea regulatorului, de obicei, nu au loc salturi bruște ale cursului.

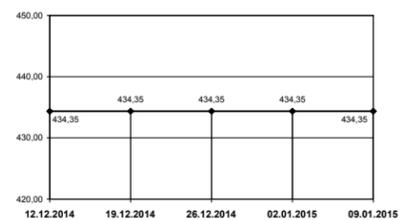
“Putem prognoza că deja spre sfârșitul acestei săptămâni cursul leului va intra în “zona moartă”, în care va stagna până la 1 martie, când vom avea o perspectivă mai clară de curs al leului în 2015”, afirmă dealerii.

Unii dealeri, însă, sunt de părere că până în primăvară leul nu are motive de a cădea peste limita de 16,5 MDL: 1 USD. Totodată, unii participanți ai pieței nu exclud faptul că cu implicarea BNM leul chiar își poate fortifica semnificativ pozițiile, să zicem, până la 16,2-16,3 MDL: 1 USD.

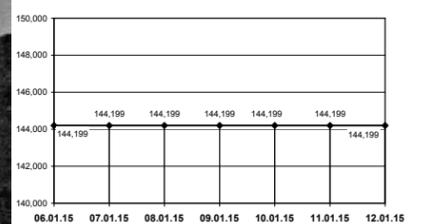
INFOTAG precizează: Indicele deprecierii leului față de dolarul SUA în 2014 a atins aproape 20%, iar față de euro – 10%. În anul trecut, BNM a cheltuit pentru intervenții valutare puțin peste 300 mil. USD. Rezervele valutare ale regulatorului depășesc 2 mld. USD, ceea ce liber îi permite să acopere timp de patru luni volumul importului necesar țării.

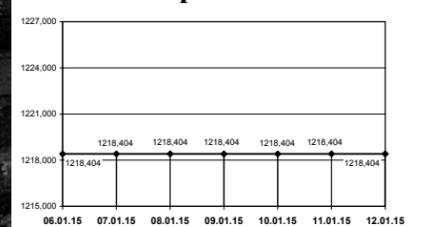
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
14.01.2015

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.2134
EUR	1	19.1214
UAH	1	1.0255
RON	1	4.2610
RUB	1	0.2480

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 29 decembrie 2014 – 6 ianuarie 2015 la Bursa de Valori a Moldovei au fost înregistrate 38 de tranzacții cu valorile mobiliare ale 12 emitenți. Volumul total al tranzacțiilor a constituit 96,1 mil. lei.

În Secția de Bază au fost încheiate 35 de tranzacții în sumă de 794,0 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor BC „Moldindconbank” SA a crescut cu 5 lei și a atins 100 lei. Prețul acțiunilor BC „Victoriabank” SA a scăzut de la 25 până la 19,54 lei. Cele mai multe tranzacții au fost efectuate cu acțiunile companiei „Drum-11” (13 tranzacții cu 5 lei per acțiune).

În Secția Tranzacțiilor Directe ca pachete unice (licitații cu strigare) au fost vândute acțiunile ale 2 emitenți în sumă de 28,9 mii lei.

Prin intermediul ofertei publice, pe piața secundară compania „Kroniaco Management Limited” a cumpărat 47,87% din acțiunile societății din Chișinău „Gemeni” la prețul de 17 lei. Valoarea totală a pachetului procurat a constituit 95,3 mil. lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

www.moldse.md

Informații la telefonul: 022 27-76-36.
Bursa de Valori a Moldovei

Principalele evenimente ale anului 2014 (după materialele Agenției InfoMarket)

IANUARIE

CC a recunoscut neconstituționale prevederile politicii bugetar-fiscale pentru anul 2014, care țin de plafonarea unor taxe locale.

Guvernul Moldovei a făcut publică Foaia de parcurs pentru îmbunătățirea competitivității țării, care a fost adoptată anterior.

BERD a majorat prognoza de creștere a PIB-ului Moldovei pentru anul 2013 cu 4,5 p.p. – de la 3,5 la 8%, în timp ce prognoza indicelui menționat pentru anul curent a fost păstrată la nivelul de 3,5 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, accizele la produsele petroliere s-au majorat, în medie, cu 9,3 la sută.

În lista pentru 2014 a celor mai mari contribuabili din Moldova au fost incluse 450 de companii, cu 7 mai multe decât în 2013.

Din 1 ianuarie 2014, accizele la produsele petroliere au crescut, în medie, cu 9,3 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, accizele la bere, vin și băuturi tari au sporit cu 4,3 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, accizele la mașini sunt majorate, în medie, cu 4,3 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, rata TVA la zahărul sau sfecla de zahăr importate sau furnizate în Moldova, la fel ca și la producția agricolă primară, a fost redusă de la 20 la 8 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, partea fixă a accizului la țigările cu filtru a fost majorată de la 45 la 75 lei pentru o mie de bucăți și nu până la 50 lei cum se planifică anterior.

Din 1 ianuarie 2014, salariile angajaților din sfera socială au crescut, în medie, cu 29,2 la sută.

Din 1 ianuarie 2014, moldovenii pot aduce în țară mărfuri valoarea vamală a cărora nu depășește 300 de euro.

FEBRUARIE

Guvernul Moldovei a renunțat la ideea de a expune în anul 2014 la privatizare 13 întreprinderi și companii mari de stat.

În 2013, companiile de asigurări din Moldova au acumulat prime în mărime de 1 mld. 180,44 mil. lei sau cu 8,5% mai mult decât în 2012.

Exportatorii, importatorii, brokerii vamali, transportatorii moldoveni pot depune declarațiile vamale în format electronic.

România și Moldova au semnat un program în domeniul educației și un Acord privind intervențiile în caz de urgențe medicale.

Continuare în pag.2.

Principalele evenimente ale anului 2014 (după materialele Agenției InfoMarket)

Continuare din pag. 1.

Prognostica Ministerului Economiei: În 2014-2017 creșterea anuală a PIB-ului Moldovei va fi în medie de 4,5 la sută.

Până în 2014, BERD a realizat în Moldova peste 100 de proiecte în sumă totală de 900 mil. de euro.

Din 1 martie, în Moldova au fost introduse numerele de înmatriculare speciale pe fundal galben pentru transportul dedicat serviciilor de transportare a pasagerilor.

La Inspectoratul Fiscal Principal de Stat au avut loc remanieri de cadre, circa o pătrime din angajați fiind înlocuiți.

MARTIE

Ministerul Economiei a creat un grup de lucru pentru controlul asupra procesului de reconstrucție a complexului termoelectric al Chișinăului.

BERD, BEI și Comisia Europeană au decis să aloce 80 mil. de euro pentru reparația a 91 km de drumuri din Moldova.

Programul Compact a donat echipament electronic în valoare de 700 mii USD autorităților publice pentru a îmbunătăți managementul resurselor de apă.

Conform prognozei Expert-Grup, în 2014, creșterea economică în Moldova va fi de 3 la sută, dar, totodată, economia țării se poate expune unui șir de riscuri externe.

Guvernul a aprobat Programul "Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2014-2016)".

A fost finalizat Proiectul național de asigurare cu apă și canalizare, de cinci ani, care a fost realizat în baza creditului Băncii Mondiale de 13,2 mil. USD.

Guvernul Moldovei a aprobat Strategia Națională a agriculturii și dezvoltării rurale 2014-2020.

BM și FMI au finalizat programul de evaluare a sectorului financiar al Republicii Moldova (Financial Sector Assessment Program – FSAP), menționând progresul țării noastre.

Agenția Proprietăți Publice a expus la privatizare active de stat în valoare de circa 990 mil. lei.

APRILIE

Experții FMI prognozează că după o creștere puternică de anul trecut, activitatea economică a Moldovei în anul 2014 se va tempera puternic.

Institutul național de cercetări economice (INCE) prognozează o creștere a PIB-ului cu 3,7%, în comparație cu anul 2013.

FMI prognoza pentru anul trecut o creștere a PIB-ului Moldovei cu 3,5%, iar pentru anul 2015 – cu 4,5%.

În Moldova au fost lansate două programe de grant pentru agricultori în sumă de 10 mil. USD.

În Moldova a fost lansată o nouă strategie de cooperare dintre Elveția și Moldova pentru anii 2014-2017 cu un buget de 54,5 mil. franci elvețieni (peste 44,63 mil. euro).

Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură (FAO) a anunțat deschiderea unei reprezentanțe în Moldova.

Parlamentul Moldovei a adoptat în lectură finală proiectul de lege care are menirea să simplifice procesul de deschidere a noilor întreprinderi.

Decizia UE privind abolirea regimului de vize pentru cetățenii Moldovei a intrat în vigoare pe 28 aprilie 2014.

Moldova a reușit să obțină redu-

cerea prețului de achiziție a energiei electrice de la 6,9 la 6,8 cenți pentru un kWh.

Conducerea Consiliului Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare Carte Verde s-a aflat în Moldova, într-o vizită de lucru.

CNPF: Decizia BNAA de excludere a Grawe Carat Asigurari din sistemul internațional de asigurări "Cartea Verde" nu este proporțională încălțării admise de acest asigurator.

MAI

Noua lege privind energia electrică a fost publicată în Monitorul Oficial.

După dublarea cotelor, Moldova va putea exporta în UE, în regim fără taxe, 40 mii tone de mere, două mii tone de roșii și câte 10 mii tone de prune și struguri.

Primele două troleibuze noi Bebmcomunmaș, achiziționate în baza mijloacelor UE și BERD, au fost puse în exploatare la Bălți.

Parlamentul a adoptat Planul de acțiuni pentru 2014-2015 privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2011-2015.

Polonia a decis să acorde Moldovei un credit facilitat de 100 mil. euro pentru susținerea complexului zootehnic și modernizarea ramurii agroalimentare.

În Moldova a fost desfășurat recensământul populației și a locuințelor, care s-a încheiat pe 25 mai.

SA CET-2 (Chișinău) a fost reorganizată prin absorbție cu SA CET-1 (Chișinău).

IUNIE

Moldova a semnat Acordul de Asocieri cu UE care prevede crearea zonei de comerț liber, aprofundat și atotcuprinzător.

Guvernul Moldovei a decis crearea ÎS Vestmoldtransgaz, care va gestiona livrarea gazelor prin segmentul moldovenesc al gazoductului Iași-Ungheni.

Costul total de reabilitare a 10 sisteme de irigare pe râurile Nistru și Prut a depășit suma de 79,9 mil. USD.

Numărul milionarilor din Moldova, conform datelor pentru 2013, a crescut cu 7 persoane comparativ cu anul precedent, până la 231 de oameni.

UE a majorat volumul de asistență financiară pentru Moldova, mărimea căreia a depășit, în 2007-2013, 560 mil. euro, iar în 2014 va constitui 131 mil. euro.

La Chișinău a avut loc Forumul Vienna Economic Talks Chișinău 2014.

Guvernul Moldovei a aprobat modificări la Legea privind societățile pe acțiuni, care au menirea să protejeze interesele și drepturile investitorilor.

IULIE

Comisia Europeană a anunțat un nou pachet de asistență pentru Moldova, în sumă de peste 100 mil. de euro, în scopul susținerii reformelor-cheie în țară.

UE a decis să dubleze cotele pentru exportul fără taxe a fructelor moldovenești pe piața europeană de la 1 august 2014.

Guvernul Moldovei și-a asumat responsabilitatea politică în fața Parlamentului pentru adoptarea unui pachet din 11 legi importante.

Roselshoznadzor a interzis importul în Rusia a fructelor din Moldova.

Banca Mondială și Ministerul Economiei al Moldovei au sem-

nat Acordul de acordare a 45 mil. USD pentru cel de-al doilea proiect de îmbunătățire a competitivității (PAC II).

Agricultura și dezvoltarea rurală a devenit o ramură prioritară în Strategia Națională de dezvoltare a țării "Moldova 2020".

Vicepremierul, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a demisionat din inițiativă proprie.

Moldova a fost exclusă din sistemul TIR, iar valabilitatea carnetelor TIR eliberate în țara noastră a fost suspendată.

Eliberarea carnetelor TIR în Moldova a fost reluată și are loc sub controlul reprezentantului Uniunii Internaționale a Transportului Rutier (IRU).

AUGUST

A fost inaugurat gazoductul Iași-Ungheni, care a unit sistemele de transport a gazelor Moldovei și României.

Prim-ministrul României, Victor Ponta și comisarul european pentru Energie, Gunther Oettinger, au efectuat o vizită în Moldova în zilele de 26-27 august.

În Moldova a început reparația a 40 de km din traseul Hâncești-Cimișlia, care urmează să fie finalizată pe 30 noiembrie 2015.

Din septembrie, în Moldova va fi aplicată declarația electronică pentru operațiunile de import.

Guvernul Moldovei a aprobat mărirea compensațiilor pentru producătorii de fructe și legume care au avut de suferit în urma interdicției de livrare a producției în Rusia.

Președintele Moldovei, Nicolae Timofti, a promulgat 9 din 11 legi aprobate de Guvern prin asumarea responsabilității politice în fața Parlamentului.

CNPF retrage companiei Eurosig Grup licența pentru dreptul de a desfășura activități în domeniul asigurărilor.

SEPTEMBRIE

Guvernul Moldovei își asumă răspunderea în fața Parlamentului pe șapte proiecte de legi.

Banca Mondială urmează să acorde 450 mil. USD în perioada 2014-2016, pentru implementarea proiectelor în Republica Moldova.

BERD lansează noul proiect investițional Livada Moldovei costul căruia se ridică la 120 mil. euro, care va permite atragerea investițiilor majore în țară.

BERD își menține prognoza privind avansul cu 2% a PIB-ului Republicii Moldova pentru 2014.

În perioada 17 septembrie-17 octombrie, în Moldova a avut loc cea de-a treia rundă de privatizare din acest an.

A fost publicat ordinul privind aplicarea provizorie, din data de 1 septembrie 2014, a Acordului de Asocieri între Moldova și UE.

BNM examinează cererea Băncii de Economii de cumpărare a 100% din capitalul social al băncii comerciale Unibank, dar această tranzacție nu înseamnă fuzionarea celor două instituții.

Guvernul Moldovei a decis să ofere producătorilor de fructe care au avut de suferit în urma embargoului impus de Rusia compensații în sumă totală de 146 mil. lei.

Moldova și-a îmbunătățit pozițiile în clasamentul mondial al competitivității și a ocupat, în 2014, locul 82 din 144 de țări.

La 1 septembrie începe aplicarea provizorie a Acordului de asociere

Republica Moldova – Uniunea Europeană.

În portul Giurgiulești a fost inaugurat primul terminal feroviar cu ecartament mixt pentru transportarea produselor petroliere.

OCTOMBRIE

Banca Națională a majorat prognoza inflației medii anuale pentru 2014 cu 0,2 p.p., până la 4,9%, iar în 2015 – cu 1,1 p.p., până la 4,5%.

Moldova a urcat 19 poziții în clasamentul Doing Business-2015 și ocupă locul 63 dintre 189 de țări.

Institutul Național de Cercetări Economice (INCE) a redus prognoza de creștere a PIB în 2014 de la 3,7% la 2%.

La Chișinău a fost inaugurat Biroul Băncii Europene de Investiții.

Guvernul a decis să-și onoreze angajamentele față de producătorii de prune și mere și să le plătească compensații de 1,5 lei pentru un kilogram de mere și de 1,2 lei – pentru unul de prune.

Moldova a finalizat negocierile cu Banca Mondială privind alocarea a 40,5 mil. euro pentru restructurarea complexului termoelectric din Chișinău.

UE a inclus în stress-testul său Moldova, Georgia și Ucraina pentru asigurarea cu gaze în perioada de iarnă.

A fost dat în exploatare traseul Sărăteni-Soroca.

Experții FMI au prognozat încetinirea ritmului de creștere a economiei Moldovei în 2014 din cauza embargoului rusesc și a situației din Ucraina.

Banca Mondială a păstrat neschimbată prognoza creșterii economice a Moldovei în 2014 – 2%, reducând-o pentru 2015 și 2016.

NOIEMBRIE

Alegerile parlamentare desfășurate pe 30 noiembrie în Moldova sunt declarate valide.

Moldova și SUA au semnat acordul cu privire la schimbul reciproc de informații fiscale.

BM a decis să ofere Moldovei 40,5 mil. USD pentru realizarea proiectului de modernizarea și creșterea eficienței sistemului de încălzire centralizată din Chișinău.

Din 21 noiembrie în Moldova s-a micșorat prețul poliței de asigurare obligatorie RCA Cartea Verde.

Moldova și BERD au semnat acordul de finanțare a proiectului de modernizare a infrastructurii feroviare în sumă de 52,5 mil. euro.

Parlamentul European a ratificat Acordul de asociere a Moldovei cu Uniunea Europeană.

Prețul de achiziție a gazelor rușei pentru Moldova, în primul trimestru din 2015, va fi de 331,8 USD pentru o mie de metri cubi, ceea ce este cu aproximativ 42 USD mai puțin decât în aceeași perioadă din 2014.

Consiliul de Observatori al Fondului Provocările Mileniului Moldova a aprobat planul de acțiuni pentru finalizarea Programului Compact în sumă de 262 mil. USD.

UE va acorda Moldovei 30 mil. de euro pentru realizarea Programului de susținere pentru crearea Zonei de Liber Schimb Moldova-UE, 8 mil. de euro urmând să fie oferite până la finele anului 2014.

Uniunea Europeană a decis să aloce Moldovei 410 mil. euro până în 2017 pentru susținerea reformelor prevăzute de Acordul de asociere Moldova-UE.

DECEMBRIE

Banca Națională a Moldovei a instituit, din 30 decembrie 2014, administrare specială la banca comercială Unibank pe un termen de 9 luni.

Banca Națională a Moldovei a majorat rata de bază de refinanțare cu 2 p.p. – de la 4,5% la 6,5% anual.

Banca Națională a Moldovei a schimbat, prima dată după 20 de luni, rata de bază de refinanțare, majorând-o cu 1 p.p., de la 3,5% la 4,5% anual.

Banca Națională a Moldovei a explicat motivele devalorizării leului care, de la începutul anului, a pierdut față de dolar 16,85% din valoare, iar față de euro – 4,85%.

Soldul creditelor în economia Moldovei s-a redus, în noiembrie 2014, comparativ cu luna precedentă, cu 15,1%, până la 41 mlrd. 354,8 mil. lei.

Biroul Național al Asigurătorilor Auto (biroul moldovenesc Carte Verde) trebuie să-și majoreze fondul de garantare din banca străină de peste 2,6 ori: de la 2 mil. USD la 4,25 mil. euro.

CNPF a cerut de la companiile emittente ale polițelor Carte Verde să transfere, în termen de 15 zile, câte 331,25 mii de euro în fondul de garantare al Moldovei dintr-o bancă străină.

Veniturile bugetului public național al Moldovei, în ianuarie-noiembrie, au fost de 37681,9 mil. lei sau cu 1,6% (604,7 mil. lei) mai puțin decât a fost planificat.

Compania de stat moldovenească Energomcom și compania română OMV Petrom gaz au semnat contractul de livrare a gazelor în Moldova la preț de 1010 RON (277 USD) pentru o mie de metri cubi.

Ministerul Finanțelor urmează să achite din buget 35,1 mil. lei lui Franck Charles Arif, care a câștigat un proces de judecată împotriva țării noastre, având ca subiect de dispută magazinele duty-free.

FMI prognozează pentru anul 2015 o reabilitare a creșterii PIB-ului Moldovei până la nivelul de 3,5 la sută după temperarea creșterii economice până la 2 la sută în anul 2014.

Parlamentul European a aprobat majorarea cotelor de livrare în UE, fără plata taxelor vamale, a merelor, prunelor și strugurilor din Moldova.

PIB-ul Moldovei în 9 luni din 2014 a însumat 81 mlrd. 722 mil. lei, în creștere în expresie reală cu 4,7% față de aceeași perioadă din 2013.

Agenția de evaluare internațională Moody's a păstrat ratingul Moldovei la nivelul B3 stabil, dar atrage atenție asupra riscurilor pentru țară ca urmare a relațiilor cu Rusia.

Economistii din cadrul Expert-Grup au redus prognoza de creștere economică a Moldovei în 2015 până la 4%.

Guvernul Moldovei a demisionat în legătură cu expirarea mandatului actualului Cabinet de miniștri după alegerea noului Parlament.

În luna noiembrie, inflația în Moldova a constituit 0,8 la sută, iar de la începutul anului – 3,9 la sută.

Statul și-a întors pachetul majoritar de acțiuni de 56,13% în Banca de Economii a Moldovei.

Banca Națională a Moldovei a introdus anumite restricții pentru Banca de Economii și Banca Socială, în cadrul cărora este aplicat regimul de administrare externă.

BERD a decis să acorde Moldovei un credit de 52,5 mil. de euro pentru realizarea proiectului de cumpărare a locomotivelor și modernizare a infrastructurii feroviare.

Cu cât s-ar mai putea ieftini carburanții în RM?

Prețul barilului de petrol la bursele internaționale s-a redus, practic, la jumătate, ajungând în prezent la 60 de dolari SUA. Or, o ieftinire considerabilă nu a fost văzută și în Republica Moldova, petroliștii operând cu reduceri de preț ne semnificative.

Ultima ieftinire a carburanților a avut loc la 19 decembrie când benzina și motorina s-au ieftinit cu 20 de bani, iar prețul unui litru de motorină a ajuns să coste 16,37 lei pe litru, iar un litru de benzină A-95 – 17,37 lei pentru un litru.

Victor Ghițu, directorul executiv al Uniunii importatorilor de petrol Incomportpetrol, susține că nu poate spune nimic despre ieftinirile la companii în condițiile în care acestea ocupă cam 70% din piață. „Ei sunt la curent cu prețurile și stocurile, dar și cu prețurile reale”.

În ceea ce privește eventualele ieftiniri la carburanți, Ghițu susține că totul depinde de faptul cum vor evolua lucrurile. În primul rând, un factor important este cursul leului față de dolar, după care urmează variația cotațiilor produselor petroliere la bursele internaționale. Or, deocamdată este greu de prevăzut cum vor evolua lucrurile.

„Noi înțelegem această situație: că trebuie, trebuie (reducere prețurile n. a), dar...”, a spus Ghițu lăsând să se înțeleagă că în sistem există anumite probleme.

Fostul director ANRE, Victor Parlicov e de părere că atât timp cât nu vor funcționa mecanismele de concurență pe piața petrolieră din Republica Moldova, consumatorii nu vor beneficia de pe urma ieftinirilor.

Parlicov afirmă că autoritățile din Republica Moldova încearcă să substituie prin declarații politice lipsa unor acțiuni din partea instituției responsabile de concurență. „Nici într-o țară europeană acest lucru nu există, fiindcă acolo funcționează mecanismele concurențiale, iar prețul variază în fiecare zi și de la o stație la alta. În Republica Moldova prețurile sunt ținute la același nivel luni în șir, după care toți petroliștii le schimbă concomitent”.

„În opinia mea este cert că mecanismele concurențiale nu funcționează corect pe piața produselor petroliere și atât timp cât această situație se va menține, nu are nici o relevanță de analizat prețul Platts sau cursul valutar”.

Fostul director a menționat că, deși petroliștii prin metodologia aprobată de ANRE li s-a stabilit un plafon la profitabilitate de 10%, practic nimeni nu-l atinge. Majoritatea companiilor raportează un profit de la 2% la 5%. „Însă problema reală nu este profitul, ci faptul că prețul la carburanți este practic același la toate companiile petroliere, iar consumatorul, de fapt, nu are nici o alegere în aceste condiții”.

Parlicov e de părere că problema nu constă în faptul că cineva face profit, ci că deja de mulți ani pe piața produselor petroliere persistă semnele unei înțelegeri anticoncurențiale între companii, iar instituția responsabilă, Consiliul Concurenței, nu ia măsuri în acest sens. Există foarte mulți factori care diferă de la o companie petrolieră la alta: unele importă produse petroliere la prețul mediu Platts pe 3 zile, alții pe 10 zile, unii lucrează cu stocuri de câteva săptămâni, alții – doar de câteva zile, unii au stații petroliere proprii, alții închiriază stațiile. Mai mult decât atât, o companie petrolieră nu plătește TVA-ul de 20%. Dacă ar lucra mecanismele concurențiale, acești factori ar fi suficienți ca pe această piață să existe diferențe de preț semnificative. De exemplu, dacă e să calculăm doar impactul TVA de 20%, astăzi ar trebui să avem o diferență de prețuri afișate la panou de circa 3,50 lei între diferite companii”, a mai precizat Parlicov.

Experții din domeniul petrolier sunt de părere că ar mai fi loc pentru ieftiniri la carburanți pe piața din Republica Moldova, ca urmare a reducerii prețului petrolului la bursele internaționale.

Săptămâna trecută, ministrul saudit al petrolului, Ali al-Naimi, a declarat că țara sa, unul dintre cei mai importanți producători de petrol din lume, nu va scădea producția nici în cazul în care prețurile vor scădea până la 20 de dolari pentru un baril. „Nu este în interesul producătorilor din OPEC (Organizația Țărilor Producătoare de Petrol, cartelul care

asigură circa o treime din necesarul global de țiței, n. red.) să reducă producția, indiferent de preț”, a spus ministrul saudit al petrolului, într-un interviu acordat pentru publicația britanică, Financial Times.

Arabia Saudită este cel mai mare producător de petrol din lume, cu circa 11,7 milioane de barili pe zi. În top urmează Statele Unite, cu aproximativ 11 milioane și Rusia – cu 10 milioane.

Din luna iunie până în prezent, prețul țițeiului s-a înjumătățit. Cursul țițeiului Brent, de referință pentru Europa Occidentală, a coborât de la 113 de dolari la 60, nivel care nu a mai fost întâlnit de la criza financiară globală din 2009. Dincolo de speculațiile politice, analiștii spun că de vină ar fi excesul de ofertă comparativ cu cererea, generat mai ales de extracția de țiței din surse neconvenționale.

Potrivit datelor ANRE, prețul benzinei s-a majorat la pompă cu 4,1%, până la 17,86 lei pe litru, în nouă luni ale anului 2014, față de perioada similară a anului precedent, iar consumul s-a redus cu 2,9%, până la 142,7 mil. litri. Acest lucru, însă, se atestă și în cazul motorinei, în condițiile în care, chiar dacă prețurile medii pentru un litru de motorină au crescut cu 4,7%, până la 16,96 lei pe litru, volumul carburantului comercializat s-a majorat cu 8,2%.

Experții explică majorarea vânzărilor de motorină ca urmare a lucrărilor de recoltare a produselor agricole, dar și ca urmare a creării stocurilor de carburant pentru lucrările de toamnă.

Prețul gazului lichefiat s-a majorat, în nouă luni ale anului 2014, cu 10,2%, iar volumul comercializat a rămas practic neschimbat – 93,5 mil. litri.

Datele ANRE arată că la bursele internaționale prețurile Platts pentru o tonă de motorină au fost de 907 USD în septembrie față de 939 USD la începutul anului. La motorină prețurile Platts au constituit 847 USD față de 918 USD pentru o tonă.

Petroliștii moldoveni importă benzina și motorina preponderent din România – 84,6% și, respectiv, 83,4%, în timp ce gazul lichefiat este importat din Federația Rusă în proporție de 50%.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

IFPS a publicat lista celor mai mari contribuabili din Moldova în 2015, în care au fost incluse 450 de companii, ca și acum un an

În același timp, lista actualizată a suferit o serie de modificări nominale. Mai multe companii au fost excluse, iar locul lor a fost ocupat de alte întreprinderi.

Una din surprize a fost lipsa din lista marilor contribuabili a companiei Ascom-Grup, condusă de unul dintre cei mai bogați cetățeni ai Moldovei, miliardarul Anatol Stati. În lista celor mai mari contribuabili pentru 2015 nu se regăsește nici Termocom, care a fost declarat falit, iar activele sale au trecut la CET-2, dar nici CET-1, care a fost preluată de CET-2. În lista celor mai mari contribuabili ai Moldovei pentru 2015 nu au mai intrat unele companii vinicole (Purcari, Bostavan, etc.).

În același timp, în aceasta a apărut holdingul General Media Group (Prime, Publika TV, 2Plus, Canal 3), dar și compania Dufremol, care deține rețeaua de magazine duty-free în Moldova.

În total, documentul publicat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în Monitorul Oficial include 359 de companii din Chișinău (cu 7 mai multe decât în 2014), 23 de firme din Bălți (cu 5 mai puțin decât în 2014) și de la 1 la 13 companii din 25 de raioane ale Moldovei, dintre care cele mai multe – 13, sunt din raionul Ialoveni. În același timp, în 7 raioane (Basarabesca, Vulcănești, Dubăsari, Glodeni, Leova, Șoldănești și Taraclia) nu a fost înregistrat nici un contribuabil mare.

Este de menționat că numărul maxim admisibil al marilor contribuabili a fost anterior majorat de la 400 la 450. De asemenea, a fost schimbat și criteriul minim care permite definirea unui contribuabil drept mare – suma impozitelor plătite – de la 2 mil. la 3 mil. de lei, cu excepția taxei pe valoare adăugată, accizelor și altor plăți administrate de Serviciul Valam.

De asemenea, pentru ca o companie să fie declarată contribuabil mare, intrările sale financiare sau costul total al livrărilor trebuie să fie de cel puțin 50 de mil. de lei pe an. Conform legislației în vigoare, companiile declarate contribuabili mari sunt administrate de o direcție specială a Serviciului Fiscal. Din 2014, direcția contribuabili mari a fost transformată în direcția generală contribuabili mari.

InfoMarket

În 2015 acțiunile Moldova Agroindbank și-au confirmat prețul de piață de 1025 lei pentru o acțiune cu nominalul de 200 lei

La prima licitație de la Bursa de Valori din 2015, acțiunile celei mai mari instituții financiare din țară – BC Moldova Agroindbank SA (MAIB) și-au confirmat precedentul preț de piață, care constituie 1025 lei pentru o acțiune cu nominalul de 200 de lei.

Potrivit agenției “INFOTAG”, cu un asemenea preț, pe 5 ianuarie au fost vândute 71 de acțiuni ale MAIB, ceea ce constituie mai puțin de 0,01% din emisia totală de acțiuni ale băncii. Conform datelor agenției, în 2014 Moldova Agroindbank a acumulat un venit de peste 350 mil. de lei, ceea ce depășește indicele înregistrat de bancă în 2013.

MAIB este una din puținele bănci din țară care în ultimii ani, cu regularitate, achită dividende acționarilor. De exemplu, conform datelor din 2012 și 2013, banca a achitat acționarilor dividende de 150 lei pentru o acțiune.

A doua bancă, acțiunile căreia s-au vândut în 2015, a devenit BC Moldindconbank SA (MICB). Conform comunicatului bursei, pe 6 ianuarie au fost vândute 2 mii de acțiuni ale acestui emitent la prețul de 100 lei pentru o acțiune. Acest volum de acțiuni vândute constituie 0,04% din emisia de acțiuni. Conform rezultatelor anului 2014, MICB a obținut un rezultat financiar bun, înregistrând un venit care a depășit indicele din 2013 cu circa 100 mil. de lei.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Lilia ALCAZĂ
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,

BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca", SA,
fil. 11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar" SRL

Marcela Badia: „R. Moldova are un avantaj foarte mare pentru creșterea și exportarea produselor ecologice”

Interviu oferit ziarului Capital Market de
Marcela Badia, director al rețelei de magazine
„Casa Bio”

– A duce o viață sănătoasă înseamnă, din ce în ce mai mult în ziua de azi, a consuma și utiliza produse sănătoase. Cum credeți, cât de sigure sunt produsele alimentare din R. Moldova?

– Este adevărat că tot mai multă lume alege să folosească produse bio, adică produse ecologice, care ajută la întărirea organismului și îl fac mai rezistent în fața bolilor și a stresului. Nu cred că sunt în drept să dau aprecieri produselor alimentare prezente pe piața locală, dar pot afirma cu tărie că, din păcate, piața din R. Moldova este inundată de produse cu E-uri și substanțe chimice. Părea mea este că controlul la acest capitol nu este suficient de bine pus la punct. Consider că această situație s-a creat din cauza că tot ceea ce nu se vinde în alte țări este adus la noi pe piață. Mă refer chiar și la produsele alimentare.

În același timp, vreau să accentuez că pe piață există și produse de calitate europeană foarte bună, cum ar fi cele destinate pentru alimentația copilului, începând cu 6 luni. Însă, de rând cu acestea, pe piață pătrund și produse care conțin suficienți aditivi alimentari, care contribuie la „înflorirea” multor patologii, cum ar fi obezitatea, diabetul zaharat sau diferite tipuri de alergii. Toate aceste boli reprezintă o reacție a organismului nostru la alimentația necalitativă.

– Ce a motivat decizia Dvs. de a lansa o afacere de comercializare a produselor bio? Este rentabilă o astfel de afacere?

– Sunt medic de profesie și mereu am optat pentru un mod de viață sănătos. Din start, am început să aducem în R. Moldova astfel de produse precum vitaminele minerale. Consider că este necesar să introducem vitaminele minerale în rația noastră alimentară zilnică, deoarece este demonstrat că multe fructe și legume nu mai conțin toate vitaminele și substanțele utile organismului nostru. În același timp, sunt oameni care suferă de diferite patologii și organismul lor nu asimilează substanțele necesare din produsul alimentar. În astfel de situații este necesară o susținere „din exterior”, cum sunt vitaminele sau mineralele. Toate acestea, ne-au servit drept un imbold și ne-au determinat să mergem înainte și să aducem în R. Moldova și produse alimentare de calitate, certificate ecologic. Este vorba de produse sigure și verificate, care nu conțin E-uri, coloranți și conservanți.

Nu pot spune că o astfel de afacere este rentabilă. Sunt deja șase ani de când suntem prezenți pe piață, dar afacerea noastră încă nu a devenit profitabilă. Succesul nostru se exprimă în mulțumirea consumatorilor, creșterea numărului de clienți fideli și faptul că produsele noastre sunt dorite și căutate.

– Ce sortiment de mărfuri propuneți? Care sunt cele mai solicitate produse?

– Avem un sortiment foarte larg de produse ce include produsele alimentare, de îngrijire, cosmetice, detergenți ecologici, ceaiuri, vitamine, minerale etc. Nu pot spune că unele categorii de produse sunt mai solicitate decât altele. Absolut toate se bucură de interes în rândul cumpărătorilor. Cu părere de bine, în ultima perioadă, tot mai multă lume începe să conștientizeze că alimentația corectă stă la baza sănătății.

– În opinia Dvs, ce îi determină pe clienții Dvs să consume și să utilizeze produsele bio – problemele de sănătate sau, totuși, dorința de a consuma alimente inofensive și naturale?

– În primul rând, modul de viață sănătos este promovat tot mai intens în zilele noastre. Pe de altă parte, și oamenii încep să-și dea seama că numărul în creștere a diferitelor patologii este determinat, inclusiv și de alimentație. Totodată, oamenii pot călători mai liber peste hotarele țării și văd care e situația în alte state, unde accentul se pune pe profilaxie, stilul de viață sănătos și o alimentație naturală.

– Ce puteți spune la capitolul concurență pe piața locală a produselor bio?

– Astfel de produse pot fi găsite în multe unități de comerț, de rând cu alte mărfuri. Dacă e să vorbim de magazine, care se axează pe produsele ecologice, nu cunosc alte companii specializate în comercializarea doar a produselor eco.

– În perioada în care activați pe piață ați efectuat vreo cercetare cu scopul de a constata care sunt preferințele consumatorilor moldoveni de produse bio?

– Bineînțeles. Pot preciza că cel mai mare accent se pune pe produsele de sănătate cum sunt mineralele și vitaminele. De rând cu acestea, sunt solicitate produsele pentru

copii, cele de îngrijire, articolele cosmetice ecologice și apoi produsele alimentare. Deseori, cumpărătorii noștri optează, mai întâi, pentru un produs bio, natural în scop de profilaxie sau pentru a scăpa de o problemă de sănătate, iar apoi decid să consume și produsele noastre alimentare.

– Tot mai multă lume conștientizează importanța unui mod de viață sănătos, însă puțini cunosc ce este un produs bio. Care e diferența dintre un produs ecologic, bio și organic?

– Sunt de acord că mulți cu greu fac deosebirea dintre un produs bio sau eco, care practic sunt sinonime, și un produs natural. Produsele naturale sunt cele crescute în mod natural, ceea ce înseamnă că nu conțin îngrășăminte chimice sau pesticide.

Produsele bio/eco sunt cultivate în zone ecologice, pe pământuri pregătite timp de 7-8 ani și nepoluate. Aceste produse sunt obținute sub supravegherea strictă a tehnologiei, de la prelucrarea terenului până la cules, procesare și ambalare. Ulterior, acestea sunt ambalate în materiale reciclabile și 100% biodegradabile. Toate produsele certificate bio au imprimată pe ambalaj sigla bio.

– Care sunt criteriile, după care vă selectați furnizorii de produse bio?

– Pentru noi este foarte important ca producătorul de produse bio pe care l-am ales să fie certificat în Uniunea Europeană, pentru că produsele europene sunt de o calitate mult mai înaltă.

– Ce puteți spune la capitolul producători moldoveni de produse bio?

– Pe moment, în magazinele noastre sunt comercializate produsele a două companii din R. Moldova, care dețin certificate eco și sunt exportate și pe piața UE. Este vorba de o companie care produce fructe și semințe uscate, iar a doua – produce uleiuri bio, în special de nucă. Dar nu este un secret că produsele certificate în Moldova și vândute pe piața din UE, sunt mult mai scumpe decât cele aduse din Europa în R. Moldova.

– În opinia Dvs, care sunt perspectivele de a cultiva și a exporta produse bio de către R. Moldova?

– R. Moldova are un avantaj foarte mare deoarece cu adevărat dispune de pământuri foarte bune, însă este foarte necesar ca terenurile pe care dorim să cultivăm produse bio să fie verificate. Asta din cauza că știm cu toții că în perioada sovietică pe aceste suprafețe au fost folosite necontrolat o mulțime de pesticide și produse chimice cu scopul de a obține recolte mai înalte. Astfel, pământurile noastre arată foarte frumos, dar cu părere de rău, pe alocuri, sunt poluate. De aceea, ele urmează mai întâi să fie controlate riguros și pregătite, după care poate fi începută cultivarea propriu-zisă a produselor bio. Este foarte important să înțelegem că pentru a obține produse ecologice nu este îndeajuns să sădim semințe și plante bio, ci trebuie respectat întregul lanț de obținere a acestor produse.

A discutat Lilia ALCAZĂ

De la 1 ianuarie 2015 a intrat în vigoare contractul de livrare în Moldova a gazelor din România la prețul de 1010 RON (277 USD) pentru 1000 de metri cubi

Documentul a fost semnat pe 22 decembrie 2014, la Chișinău, de către reprezentanții companiei de stat Energocon și celei românești OMV Petrom gaz. Moldova va primi gaze din România prin gazoductul Iași-Ungheni.

Anterior, vicepremierul, ministrul Economiei, Andrian Candu, a declarat că la prima etapă volumul de livrare a gazului din România în Moldova va fi mai mic, deoarece este necesară verificarea și testarea sistemului. Mai târziu, volumele vor crește. Potrivit contractului, în fiecare lună volumul poate fi majorat, semnând anexe suplimentare.

Candu a spus că în cel de-al doilea trimestru al anului viitor va începe construcția gazoductului Ungheni-Chișinău și atunci Moldova va putea cumpăra de la țara vecină un volum mai mare de gaze la alte prețuri.

Lungimea gazoductului Iași-Ungheni este de 43,2 km. Acesta va permite transportarea a 1,5 mld. metri cubi de gaze pe an, ceea ce corespunde importului anual al Moldovei, fără regiunea transnistreană.

La prima etapă, România va acorda Moldovei prin noul gazoduct până la 50 mil. metri cubi de gaze pe an. La etapa următoare, proiectul prevede construcția unei stații de compresare în România și a gazoductului Ungheni-Chișinău cu o lungime de 130 km. UE a promis să aloce în aceste scopuri 10 mil. euro. Costul total al proiectului este de aproape 70 mil. euro.

De la 1 ianuarie 2015, în Moldova a intrat în vigoare Nomenclatura combinată a mărfurilor

Până acum, au fost în vigoare acte diferite – Nomenclatura mărfurilor și Tariful vamal. Nomenclatura combinată a mărfurilor înglobează într-un singur document nomenclatoarele tarifare și statistice, precum și tarifele vamale pentru import.

Nomenclatura combinată a mărfurilor a fost elaborată și pusă în aplicare pentru ajustarea legislației naționale la standardele internaționale, armonizarea sistemului național cu cel european în contextul intrării în vigoare a Acordului de creare a zonei de comerț liber, aprofundat și atotcuprinzător dintre Moldova și UE. Nomenclatura combinată a mărfurilor va permite asigurarea unui sistem unic de codificare pentru mărfurile importate și exportate, aplicarea taxelor vamale la import, va permite perfecționarea evidenței statistice și schimbul de informații privind circulația externă a mărfurilor.

În același timp, potrivit lui Valeriu Lazăr, documentul prevede majorarea taxelor vamale pentru mărfurile care concurează direct cu producția similară autohtonă. Majorarea va fi aplicată la limita maximă posibilă, convenită anterior cu OMC. De asemenea, vor fi micșorate taxele vamale la importul materiei prime.

De la 1 ianuarie 2015, în Moldova a intrat în vigoare Legea privind furnizorii autorizați de servicii

Documentul stabilește baza normativă generală, suspendarea și încetarea activității administratorilor numiți în funcție în baza legii pentru exercitarea atribuțiilor în procese de insolvență sau dizolvare a persoanelor juridice de drept privat și a antreprenorilor individuali. Sub incidența legii nimereste activitatea administratorilor numiți în procese de insolvență sau dizolvare a persoanelor juridice de drept privat și antreprenori individuali, cu excepția instituțiilor financiare (bănci).

Noțiunea de administrator autorizat presupune orice persoană fizică abilitată, conform legii, cu dreptul de a efectua funcții de supraveghere și/sau administrare față de persoane juridice de drept privat și antreprenori individuali aflați în proces de insolvență sau dizolvare.

Capitole aparte din lege sunt dedicate structurilor de supraveghere și reglementare a activității administratorilor, admisie la profesie, autorizare a activității acestuia, registrul administratorilor, organizarea activității lor, executarea mandatului și a controlului activității administratorilor, răspunderii lor disciplinare.

De la 1 ianuarie 2015, în Moldova sunt aplicate noi standarde naționale de evidență contabilă

Este de menționat că noile standarde naționale de evidență contabilă sunt aplicate în Moldova din 1 ianuarie 2014, dar nu în calitate de obligatorii, ci cu titlu de recomandare. Trecerea obligatorie la noile standarde a fost amânată de Ministerul Finanțelor de la 1 ianuarie 2014 până la 1 ianuarie 2015, la solicitarea Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova, a Asociației Europene de Business, Camerei de Comerț Americane, Asociației Investitorilor Străini, care afirma că este ireal de trecut la noile standarde din 1 ianuarie 2014.

Noile standarde naționale de evidență contabilă au fost elaborate de Ministerul Finanțelor în baza directivelor Uniunii Europene, a standardelor internaționale de raportare financiară și a legislației naționale. Ministerul Finanțelor a subliniat că va oferi asistență în procesul de trecere la noile standarde de evidență contabilă prin acordarea suportului metodologic în cazurile mai problematice ale evidenței contabile și de raportare financiară.

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 29 decembrie 2014 - 6 ianuarie 2015)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
29.12.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1025,00	9	9225,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
30.12.14 10:27	MD14CACA1009	SA "CA-2830"	1,50	17364	26046,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	316756	5,48	15,00
30.12.14 13:01	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	30,00	100	3000,00	Vinzare Cumparare	39456704	0,00	5,00
30.12.14 13:01	MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	115,00	100	11500,00	Vinzare Cumparare	2000000	0,01	50,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	24	120,00	Vinzare Cumparare	120854	0,02	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	33	165,00	Vinzare Cumparare	120854	0,03	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	31	155,00	Vinzare Cumparare	120854	0,03	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	24	120,00	Vinzare Cumparare	120854	0,02	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	113	565,00	Vinzare Cumparare	120854	0,09	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	22	110,00	Vinzare Cumparare	120854	0,02	5,00
30.12.14 13:01	MD14LELO1007	OLANESTI"	5,00	9	45,00	Vinzare Cumparare	120854	0,01	5,00
30.12.14 13:01	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	60,00	100	6000,00	Vinzare Cumparare	1000000	0,00	10,00
30.12.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	100,00	34	3400,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.12.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	100,00	66	6600,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.12.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	100,00	138	13800,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.12.14 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	100,00	162	16200,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	286	1430,00	Vinzare Cumparare	104345	0,27	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	529	2645,00	Vinzare Cumparare	104345	0,51	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	117	585,00	Vinzare Cumparare	104345	0,11	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	1187	5935,00	Vinzare Cumparare	104345	1,14	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	146	730,00	Vinzare Cumparare	104345	0,14	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	381	1905,00	Vinzare Cumparare	104345	0,37	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	244	1220,00	Vinzare Cumparare	104345	0,23	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	867	4335,00	Vinzare Cumparare	104345	0,83	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	726	3630,00	Vinzare Cumparare	104345	0,70	10,00
30.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	118	590,00	Vinzare Cumparare	104345	0,11	10,00
30.12.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	25,00	3235	80875,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,01	10,00
31.12.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1025,00	20	20500,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
31.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	496	2480,00	Vinzare Cumparare	104345	0,48	10,00
31.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	256	1280,00	Vinzare Cumparare	104345	0,25	10,00
31.12.14 13:01	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	5,00	236	1180,00	Vinzare Cumparare	104345	0,23	10,00
31.12.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	19,54	9515	185923,10	Vinzare Cumparare	25000091	0,04	10,00
05.01.15 10:51	MD14GEMN1004	SA "GEMENI"	17,00	5606636	95312812,00	Oferta publica pe piata secundara	11712493	47,87	2,00
05.01.15 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1025,00	71	72775,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
06.01.15 10:47	MD14MRUT1005	SA "MACONRUT"	5,00	575	2875,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	427932	0,13	6,00
06.01.15 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	100,00	2000	200000,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,04	100,00
06.01.15 13:01	MD14MOND1005	SA "MOLDELINA"	10,00	9500	95000,00	Vinzare Cumparare	269199	3,53	10,00
06.01.15 13:01	MD14MOND1005	SA "MOLDELINA"	10,00	4000	40000,00	Vinzare Cumparare	269199	1,49	10,00
TOTAL				5659470	96135756,10				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 29.12.2014-06.01.2015
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. DRENAJ, MUN. CHIȘINĂU	MD14RENA1005	10	1	337	1180	0,23
2. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	2	322	3220	0,02
3. IUGINTERTRANS S.A., TARACLIA	MD14IUGH1008	20	1	85	765000	5,15
4. AGROSERVICE-FĂLEȘTI S.A., FĂLEȘTI	MD14AGFA1002	10	2	392	392	0,91
5. FLOARE-CARPET, MUN. CHIȘINĂU	MD14CARP1005	10	1	560	2240	0,01
Total			7	1696	772032	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. F.I.N.N. TELECOM-INVEST	MD14TELE1001	1	1	672	672	0
2. FABRICA DE CONFECȚII "IONEL" S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	3	1	537	1611	0,01
3. ARTIMA, CHIȘINĂU	MD14ARTI1005	4	1	230	920	0,01
4. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	4	2256	2256	0
5. TIREX-PETROL Î.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	650	3900	0
6. SUDZUCKER-MOLDOVA Î.M., SOROCA	MD14ROZA1009	10	2	470	4700	0
7. METALFEROS, S. GHIDIGHICI	MD14METF1009	10	1	412	4120	0,12
Total			11	5227	18179	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.36 S.A., CĂUȘENI	MD14ATBS1001	10	1	142	1420	0,08
2. CA-2830 S.A., ORHEI	MD14CACA1009	15	6	69604	104406	21,97
3. ELCOM, OR. ORHEI	MD14ELOM1006	20	4	4536	15649	3,77
4. ELECTROMONTAJ-NORD S.A., BĂLȚI	MD14RONE1009	100	2	30	10186	1,2
5. GAROFIȚA-95 S.A., CHIȘINĂU	MD14ROFI1005	5	1	342	1710	3,24
Total			14	74654	133371	

Tipul tranzacției: Hotărârea judecătorească

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. REPARAȚII-AUTO, PERESECIINA	MD14EPAR1003	10	19	28847	72118	9,11
Total			19	28847	72118	

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 31.12.2014

Коммерческие предложения на ФБМ на 31.12.2014 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14ETE1007	S.A. "ELECTROTEHNICA"	0,00	27,96	541101,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	30,00	4,00
MD14VIRE1007	SA "DESERVIRE ORHEI"	0,00	0,18	42059,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1075,00	300,00	MD14LELO1007	SA "DE COLECTARE SI DESFACERE A CEREALELOR DIN OLANESTI"	1117,00	5,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	95,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1150,00	3,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	71,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	60,00	406,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	500,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	92,00	1000,00	0,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	921,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	17158,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	9,00	7209,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,79	13800,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14ASPA1006	SA "ASPA"	0,00	10,00	1546,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	126,00	11350,00
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	0,00	0,40	54261,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA"	0,00	25,00	26602,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	37,00	20,00	0,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	30,00	3474,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	1833,00	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	7301,00	5,00	0,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	1000,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,49	5189,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	55316,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	6880,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	371,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	3,99	2150,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	99,00	141,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,00	117875,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	100,00	240,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	150,00	625,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,00	29,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,50	1326,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	12,00	4000,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	502,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	10,00	4282,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14COB1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,00	115000,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14REME1002	SA "REMEDIU FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14REV11007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14REZA1001	SA "REZACO"	45,00	10,00	0,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14RFOC1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,00	24000,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	9742,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	2164,00	10,00	0,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	115,00	753,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	2202,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	29,99	3470,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	150,00	137854,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	5109,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	500,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	390,00	MD14STEJ1009	SA "STEJOUR"	0,00	50,00	106,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00	MD14STEJ1009	SA "STEJOUR"	0,00	95,00	20,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	497,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	38,00	41,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	39,00	350,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	40,00	1272,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	0,00	14,00	81,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	42,00	573,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	44,00	144,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	45,00	492,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	50,00	7526,00	MD14UZIN1007	SA "UZINA ABA1"	0,00	100,00	16725,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	55,00	273,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	34,99	15000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	60,00	4321,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	52,50	5000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	65,00	265,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	300,00	1424,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	70,00	1777,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	368,00	3409,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	80,00	4155,00	MD14VEST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY" SA	0,00	400,00	49,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	90,00	332,00	MD14VINA1005	SA "VINAR"	0,00	1,00	1042,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	100,00	9544,00	MD14VINA1005	SA "VINAR"	0,00	49,99	86,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	120,00	1050,00	MD14VINT1004	SA "FABRICA DE VIN DIN TELENESTI"	0,00	1,00	2343,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	125,00	400,00	MD14VITE1005	SA "ORHEI - VIT"	0,00	16,90	1794,00
MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	0,50	49202,00	MD14VITM1005	SA "VIORICA-COSMETIC"	0,00	30,00	420,00
MD14FUDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00	MD14VITR1000	SA "VINIA TRAIAN"	100,00	40,00	0,00
MD14FZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINDESTI"	0,00	1,00	6814,00	MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	0,50	223713,00
MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si servirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00	MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	10,00	96199,00
MD14HISI1000	SA "HOTELUL "CHISINAU"	0,00	4,00	8488,00	MD14ZABR1004	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	15,00	1467,00
MD14IAMO1005	SA "IAMOCS - SERVICE"	2434,00	1,00	0,00	MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	1,00	0,00

PLANUL DE NEGOCIERI sesiunea bursiera din 14 Ianuarie 2015

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	03	SA "DESERVIRE ORHEI"	1003606002932	MD14VIRE1007	42 059	0,18	7 570,62	11,10	10,00	06.01.2015	15.01.2015	16.01.2015
2	472	S.A. "ELECTROTEHNICA"	1003602009140	MD14ETE1007	541 101	27,96	15 129 183,96	89,36	10,00	24.12.2014	31.12.2014	19.01.2015

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "GURA BÎCULUI"

Nr. 62/13 din 20.12.2014
(în vigoare 26.12.2014)

Monitorul Oficial nr. 386-396 art. 1924
din 26.12.2014

* * *

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 52/6-O din 30.10.2014 și Ordinului Președintelui CNPF nr. 153 din 31.10.2014, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "GURA BÎCULUI" (satul Gura Bîcului, raionul Anenii Noi, IDNO 1003600162869), pentru perioada de activitate 01.10.2011 – 30.09.2014, ce deține licență de categoria A seria CNPF nr. 000235, eliberată la data de 03.04.2009, în cadrul căruia s-au constatat următoarele.

Conform rapoartelor specializate, A.E.Î. "GURA BÎCULUI" (în continuare – asociația) a înregistrat următorii indicatori de bază caracteristici activității asociațiilor de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul.

Din datele tabelului se relevă creșterea majorității indicatorilor înregistrați, iar ma-

iorarea provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi cu 9,6 la sută se datorează creșterii valorii împrumuturilor acordate membrilor asociației. Totodată, diminuarea profitului net cu 1,9 la sută se datorează creșterii cheltuielilor generale și administrative.

Contabilul-șef al asociației nu s-a conformat exigențelor stabilite la art. 12 alin. (1) și alin. (2) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.2007 (în continuare – Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007), pct. 5 și pct. 36 din Regulamentul cu privire la exigențele față de administratorii asociațiilor de economii și împrumut, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 63/6 din 25.12.2007 (în continuare – Regulamentul cu privire la exigențe), conținând să-și exercite atribuțiile începând cu data de 25.07.2011 și pînă în prezent fără a fi atestat de către CNPF, cu eliberarea certificatului de calificare.

Contrar cerințelor art. 40 alin. (2) lit. c), art. 42 alin. (2) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007 și pct. 19 din Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut, aprobate prin Hotărârea CNPF nr. 17/8 din 30.04.2008 (în conti-

nuare – Normele de prudență financiară), directorul executiv al asociației nu a asigurat implementarea adecvată a politicii de împrumut a asociației pentru anii 2011 și 2014, acordînd unipersonal 1 împrumut în mărime de 20,0 mii lei și 1 împrumut negarantat în mărime de 35,0 mii lei, valori ce au depășit limitele prevăzute la pct. 24 și pct. 30 din Politica privind acordarea împrumuturilor.

Directorul executiv al asociației nu a asigurat efectuarea inventarierii patrimoniului asociației pentru anul 2011, iar inventarierea patrimoniului pentru anii 2012-2013 nu a fost efectuată în modul prevăzut de Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 60 din 29.05.2012, fiind astfel încălcate cerințele art. 13 alin. (2) lit. e) și art. 24 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007.

Nerespectînd cerințele pct. 38 din Normele de prudență financiară și art. 29 pct. 3 lit. b) din Statut, consiliul asociației a adoptat decizia privind încheierea tranzacțiilor cu 3 membri ai consiliului care, fiind persoane afiliate asociației, au fost prezenți în

cadru ședințelor pe parcursul discutării și adoptării deciziilor referitoare la acordarea împrumuturilor acestora.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 1, art. 3, art. 4, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. j) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare", art. 9 alin. (2) lit. e), art. 46 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, Normelor de prudență financiară, Regulamentului cu privire la exigențe, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se inițiază procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al A.E.Î. "GURA BÎCULUI" conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

2. Se atenționează administratorii A.E.Î. "GURA BÎCULUI" asupra necesității respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative și se prescrie asigurarea coresponderii contabilului-șef cerințelor Regulamentului cu privire la exigențe în termen de 90 de zile lucrătoare din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Artur GHERMAN

Nr. 62/13. Chișinău, 20 decembrie 2014.

Nr.	Indicatorii	(mii lei)			
		30.09.2013	30.09.2014	2014 față de 2013 (-, +)	2014 față de 2013 (%)
1.	Împrumuturi acordate	1346,9	1484,2	+137,3	110,2
2.	Provizioane pentru pierderi din împrumuturi	-13,5	-14,8	+1,3	109,6
3.	Total active	1480,1	1632,0	+151,9	110,3
4.	Credite bancare și împrumuturi primite	725,9	805,2	+79,3	110,9
5.	Cheltuieli generale și administrative	129,7	147,3	+17,6	113,6
6.	Profit net	59,2	58,1	-1,1	98,1

De la 1 ianuarie 2015, în Moldova este implementat un mecanism perfecționat de raportare statistică în domeniul turismului

Anterior, Agenția Turismului a comunicat că recomandările pentru îmbunătățirea mecanismului de raportare privind fluxurile turistice în și din Moldova au fost prezentate de către expertul Băncii Mondiale în domeniul turismului, Vilborg Helga Júlíusdóttir, care a oferit susținere la implementarea mecanismului de evidență a turismului Tourism Satellite Account. În prezent, din cauza sistemului imperfect a raportării fluxurilor turiștilor, Moldova ocupă ultimul loc din Europa în calitate de destinație turistică.

La o ședință largită cu participarea specialiștilor agenției, reprezentanților de la Biroul Național de Statistică, Poliția de Frontieră, Biroul Migrațiune, Banca Națională, cu participarea expertului Organizației Internaționale a Turismului, Vilborg Helga Júlíusdóttir, șeful agenției, Nicolae Platon, a menționat importanța prezentării organizațiilor internaționale a datelor exacte privind turiștii străini care vizitează țara noastră (2,36 mil. de oameni în 2013), dar și a turiștilor moldoveni plecați în străinătate (5,45 mil. de oameni în 2013). Această informație este necesară pentru extinderea cooperării

internaționale în domeniul transportului de pasageri, atragerea finanțării pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și a turismului rural. În prezent, din cauza sistemului imperfect de raportare a fluxurilor turiștilor, Moldova ocupă ultimul loc din Europa în calitate de destinație turistică.

De la 1 ianuarie 2015, în Moldova este folosit un nou clasificator al genurilor de activitate

Anterior, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a comunicat că noul clasificator îl va înlocui pe cel actual, care a fost elaborat încă în 1997 și este învechit – multe profesii au dispărut, iar în locul lor au apărut altele. Documentul conține peste 5,8 mii de denumiri ale profesiilor, aproape 30 la sută dintre care sunt meserii noi (merchandise, web-designer).

În același timp, din vechiul clasificator au fost excluse peste 0,8 mii de profesii (adjunctul inginerului, aerofotogeodist, etc). Clasificatorul este obligatoriu pentru structurile autorităților centrale și locale, patronate, syndicate, agenți economici. Utilizarea noului clasificator va apropia Moldova de cerințele europene în domeniul muncii și va permite simplificarea mobilității muncii între Moldova și UE. Controlul utilizării clasificatorului va fi asigurat de Inspekția de Stat a Muncii.

De la 1 ianuarie 2015 a intrat în vigoare noua redacție a Regulamentului tehnic "Zahăr. Producere și vânzare"

Amendamentele la document au fost anterior elaborate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la propunerea Uniunii producătorilor de zahăr din Moldova pentru armonizarea prevederilor documentului la standardele și cerințele europene. În document este menționat clar caracteristica culorii, gustului, mirosului zahărului de diferite categorii, se concretizează șirul de indicatori organoleptici, care caracterizează calitatea produsului.

Acestea și alte modificări și suplimentări vor permite excluderea barierelor în lucrul cu cumpărătorii la exportul zahărului, va ușura procesul de semnare a contractelor de vânzare-cumpărare, precum și procesul de realizare a lor în practică și de monitorizare.

Potrivit regulamentului tehnic "Zahăr. Producere și vânzare", în funcție de indicatorii calității, zahărul cristalizat se împarte în trei categorii: zahăr alb extra, zahăr alb și zahăr tos. Zahărul expus în rețelele comerciale pentru consum trebuie să dețină marcaj special, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și actele normative, să conțină informații necesare (adresa, denumirea producătorului și a importatorului, ambalatorul, termenul de valabilitate, masa

netto etc), pentru ca consumatorul să dețină informații ample și clare în momentul procurării produsului.

De la 1 ianuarie 2015, furnizorii pot prezenta ANRCETI datele despre activitatea sa în format electronic

Anterior, directorul adjunct al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), Corneliu Jaloba, a comunicat că acest lucru a devenit posibil datorită aplicării, de la 1 ianuarie 2015 a unui nou modul al sistemului informațional

Jaloba a specificat că ANRCETI va organiza cursuri de instruire despre noul sistem de prezentare a datelor în regim online și cu furnizorii din celelalte zone ale țării. El a mai spus că ANRCETI planifică, în funcție de eficiența funcționării acestui sistem, să excludă până la finele anului viitor practica de raportare a datelor pe suport de hârtie de către furnizori.

InfoMarket

Spre atenția acționarilor S.A. "Echipament"

S.A. "Echipament" aduce la cunoștința acționarilor că Adunarea Generală a Acționarilor anunțată anterior la data de 23.12.2014 nu a avut loc din motiv că nu s-a format cvorumul necesar.

Administrația

Годовая отчетность «SFE-NES» I.P.

- Отчетный период: 2013.
- Полное и сокращенное наименование акционерного общества (эмитента): Sperantele Familiei Evreiesti NES Institutia Privata // SFE-NES I. P.
- Номер и дата государственной регистрации эмитента: 16.12.2003 г. №000083
- Местонахождение общества, номера телефонов и факса для контактов: Chisinau, str. A. Diordita 5, of. tel. 022 509661, fax. 022 509656.
- Основные виды деятельности:
Организация Sperantele Familiei Evreiesti NES IP на территории РМ, благотворительная деятельность, которой направлена на комплексное исследование социальных проблем семей Еврейской Общины и способствующая их практическому решению, путем осуществления связей между Еврейскими семьями и различными еврейскими государственными и неправительственными организациями социальной направленности.
Основные цели "SFE-NES" IP: содействие улучшению качества жизни еврейских семей, вовлечение еврейских семей в общественную жизнь, защита материнства и детства, защита гражданских прав всех членов еврейских семей, сохранение и развитие семейных еврейских традиций и ценностей, воспитание национального самосознания, увеличение значимости роли еврейской семьи в общине.
- Список должностных лиц эмитента:
Левус Ольга – директор, Ротару Светлана – главный бухгалтер, Косяк Вероника – бухгалтер, Мечин Людмила – социальный ассистент, Мухина Наталья – социальный ассистент, Шейнман Ирина – социальный ассистент, Заславская Татьяна – оператор по вводу, проверке и обработке данных, Гайдзу Кристина – воспитатель и психолог, Коробко Юлия – психолог, Русу Игорь – водитель, Фридман Генриетта – менеджер (в прочих отраслях), Гриншпун Инна – менеджер (в прочих отраслях), Худис Александр – менеджер (в социально-бытовом обслуживании населения).
- Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента, согласно форме ЕМ-1 годовой отчетности эмитента:
- Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря):
- Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода:
- Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода:
- Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.
- Список филиалов и представительств эмитента:
- Информация о реорганизации эмитента и его аффилированных лицах:
- Информация о регистраторе и аудиторе эмитента:
- Информация о невыплаченных финансовых обязательствах:**

Тип обязательства	Срок платежа	Невыплаченная сумма обязательства на конец отчетного периода, лей
1. Долг поставщикам	25.01.2014	1338

16. Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец текущего отчетного периода, лей	На конец предыдущего отчетного периода, лей
АКТИВ		
1. Долгосрочные активы		
1.1 Нематериальные активы	1626	2115
1.2 Долгосрочные материальные активы	257346	251481
Итого по разделу 1	258972	253596
2. Текущие активы		
2.1 Товарно-материальные запасы	110050	275288
2.2 Краткосрочная дебиторская задолженность	428085	405994
2.3 Краткосрочные инвестиции		
2.4 Денежные средства	179148	204136
2.5 Прочие текущие активы	34052	22533
Итого по разделу 2	751335	907951
Всего актив	1010307	1161547
ПАССИВ		
3. Собственный капитал		
Итого 3.1 Уставный и добавочный капитал		
Итого 3.2 Резервы		
Поправки результатов предыдущих периодов		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет	1676	
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода		
Итого 3.4 Неосновной капитал	197095	223930
Итого по разделу 3	198771	223930
4. Долгосрочные обязательства – всего		
4.2 Долгосрочные начисленные обязательства	713360	935429
Итого по разделу 4	713360	935429
5. Краткосрочные обязательства		
5.3 Краткосрочные начисленные обязательства	98176	2188
Итого по разделу 5	98176	2188
Всего пассив	1010307	1161547

17. Информация о прибыли и убытках за отчетный период:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
1. Доход от продаж		134790
2. Себестоимость продаж		92880
3. Валовая прибыль (валовый убыток)		41910
4. Прочие операционные доходы	3864764	4006923
5. Торговые расходы		
6. Общие и административные расходы	430531	388101
7. Прочие операционные расходы	3432557	3617730
8. Результат от операционной деятельности: прибыль (убыток)	1676	43002

9. Результат от инвестиционной деятельности: прибыль (убыток)		
10. Результат от финансовой деятельности: прибыль (убыток)		
11. Результат от финансово-экономической деятельности: прибыль (убыток)	1676	43002
12. Чрезвычайный результат: прибыль (убыток)		
13. Прибыль (убыток) отчетного периода до налогообложения	1676	43002
14. Расходы (экономия) на подоходный налог		
15. Чистая прибыль (чистый убыток)	1676	43002

18. Дополнительная информация о прибыли общества и его использовании: -

19. Лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Администратор эмитента

Главный бухгалтер

Левус Ольга
Ротару Светлана

20. Аудиторское заключение, отраженное в аудиторском отчете аудиторской компании, проводившей обязательный аудит годовых финансовых отчетов:

S.C. „BROKER M-D” S.A.

RECTIFICARE TEXT ANUNȚ

privind Oferta publică de preluare benevolă a acțiunilor emise de S.A. „Automototrans” publicat în ziarul Capital Market nr. 50 din 31.12.2014 și anume, în textul de la alineatul cinci, unde se specifică numărul de valori mobiliare care fac obiectul Ofertei, prețul, corect este „... cod ISIN MD14AMTR1009...”

Ofertant Intermediar Brașcov Alexandru S.C. „BROKER M-D” S.A.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță cererea ofertelor de prețuri privind achiziția serviciilor de taxi pentru colaboratorii băncii.

Data limită de depunere a scrisorii de intenție, documentelor de calificare și a ofertei este 20 ianuarie 2015 inclusiv, orele 17-00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 44-40-78, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”

Adresa organizatorului – mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

Уважаемые акционеры

A.O. „Vulcănești – Petrol”

Доводим до вашего сведения, что 19 декабря 2014 г. состоялось общее годовое собрание акционеров общества с кворумом 86% от общего количества акций имеющих право голоса на день проведения собрания.

СОБРАНИЕ ПРИНЯЛО СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

- Утвердить отчет председателя совета Беженар И. С.
- Утвердить финансовый отчет и аудиторское заключение по нему.
- Утвердить распределение прибыли на 2014 год
- Передать полномочия по выбору аудиторской организации Совету общества.
- Утвердить проведение изменений в Уставе предприятия.
- Утвердить протокол собрания нотариально.

Совет акционерного общества.

SA «Incomlac»

La 05.01.2015 s-a petrecut Adunarea Generală extraordinară a acționarilor SA «Incomlac» la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

- S-a aprobat reducerea capitalului social al societății prin anularea acțiunilor de tezaur.
- S-au aprobat modificările în Statutul societății.
- S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul-verbal al adunării generale.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

SA «JLC»

La 06.01.2015 s-a petrecut Adunarea Generală extraordinară a acționarilor SA «JLC» la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

- S-a aprobat reducerea capitalului social al societății prin anularea acțiunilor de tezaur.
- S-au aprobat modificările în Statutul societății.
- S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul-verbal al adunării generale.

Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Casa de Comerț „GEMENI” S.A.

Rezultatele privind oferta publică de procurare pe piața secundară a valorilor mobiliare ale emitentului Casa de Comerț „GEMENI” S.A. (numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600029473, cod ISIN: MD14-GEMN1004) la data de 14 ianuarie 2015

Informație privind ofertantul: “KRONIACO MANAGEMENT LIMITED” (număr de înregistrare – 328930 din 23 ianuarie 2014)

Informație despre compania de brokeri, antrenată de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice pe piața secundară: Societatea de Valori Mobiliare “IUVENTUS – DS” SA

Informație privind emitentul, ale cărui valori mobiliare au constituit obiectul ofertei publice pe piața secundară: Casa de Comerț „GEMENI” S.A. (numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600029473, cod ISIN: MD14-GEMN1004)

Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 56/10 din 14 noiembrie 2014 (MO nr. 345 – 351 din 21.11.2014)

Numărul de valori mobiliare care constituie obiectul ofertei publice pe piața secundară:

5 850 000 (cinci milioane opt sute cincizeci mii) acțiuni ordinare nominative

Numărul de valori mobiliare propuse spre vânzare în cadrul ofertei publice pe piața secundară:

5 606 636 (cinci milioane șase sute șase mii șase sute treizeci și șase); cota – 47,8688% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale societății

Numărul de valori mobiliare acceptate spre procurare în cadrul ofertei publice pe piața secundară: 5 606 636 (cinci milioane șase sute șase mii șase sute treizeci și șase); cota – 47,8688% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale societății; valoarea tranzacției – 95 312 812,00 MDL

După efectuarea ofertei publice pe piața secundară, ofertantul și persoanele sale afiliate vor deține: 5 606 636 (cinci milioane șase sute șase mii șase sute treizeci și șase); cota – 47,8688% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale societății

Achitarea cu persoanele, care au acceptat oferta publică pe piața secundară, se efectuează în conformitate cu Regulile Bursei de Valori și Depozitarului Național de Valori Mobiliare al Moldovei începând cu data de 14 ianuarie 2015 numerar sau prin transfer.

Насколько
подешевеют
нефтепродукты?

3

Интервью с Марчелой Бадя,
директором сети магазинов
«Casa Bio»

4

Биржевая
статистика

5-6

Девальвация лея продолжается

Показатель новогодней девальвации молдавского лея в 2015 г. более чем в два раза превысил величину его обесценивания в январские дни 2014 г.

«Если в прошлом году девальвация составила 15 банов, то в январе 2015 г. лей подешевел сразу на 40 банов», – сказал «ИНФОТАГ» дилер одного из коммерческих банков, указав на то, все участники валютного рынка сходятся во мнении, что национальная валюта «предсказуемо падает».

Дилеры утверждают, что курс доллара США «толкает» вверх дешевеющий евро.

«Что же до падающего курса лея, то никто не ожидал, что национальная валюта будет так быстро «проседать». Если в первый рабочий день 2015 г., 5 января, доллар США торговался на уровне 15,85-15,90 MDL: \$1, то 6 января котировки поднялись до уровня 15,95-16,05 MDL: \$1. А в понедельник, 12 января, они поднялись до отметки 16,2-16,3 MDL: \$1», – отметил собеседник агентства.

Дилеры обращают внимание, что если Национальный банк молчит и никак не реагирует на эту ситуацию, значит, такой тренд курса молдавского лея входит в планы регулятора.

Есть предположение, что курс может добраться до отметки 16,5 MDL: \$1, и на этой отметке надолго зависнуть, поскольку без участия регулятора, как правило, не происходит резких скачков курса.

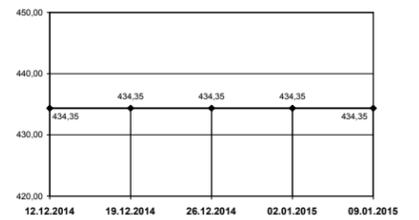
«Можно прогнозировать, что уже к концу текущей недели курс лея войдет в «мертвую зону», в которой его будет «болтать» примерно до 1 марта, когда будет более проясненная курсовая перспектива лея в 2015 г.», – говорят дилеры.

Некоторые из них больше склоняются к тому, что до весны у лея нет особых причин упасть за пределы отметки 16,5 MDL: \$1. В то же время на рынке не исключают, что при участии Нацбанка лей даже может незначительно укрепиться, скажем, до 16,2-16,3 MDL: \$.

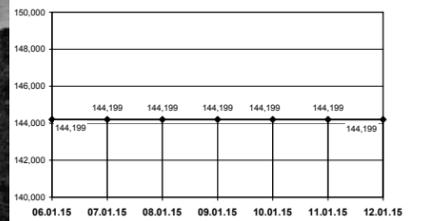
Справка «ИНФОТАГ»: Показатель падения курса лея к доллару США в 2014 г. достиг примерно 20%, а к евро – 10%. В прошлом году НБМ потратил на валютные интервенции чуть больше \$300 млн. Его резервы валюты превышают \$2 млрд, что позволяет без проблем покрыть четырехмесячный объем необходимого импорта страны.

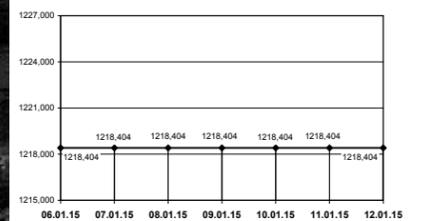
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 14.01.2015

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	16.2134
EUR	1	19.1214
UAN	1	1.0255
RON	1	4.2610
RUB	1	0.2480

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 29 декабря 2014 года по 6 января 2015 года на Фондовой бирже Молдовы было зарегистрировано 38 сделок с ценными бумагами 12 эмитентов. Общий объем сделок составил 96,1 млн леев.

В Основной Секции было заключено 35 сделок на сумму 794,0 тыс. леев. Рыночная цена акций КБ «Moldindconbank» АО выросла на 5 леев и достигла 100 леев. Цена акций КБ «Victoriabank» АО снизилась с 25 до 19,54 лея. Наибольшее количество сделок было проведено с акциями компании «Drim-11» (13 сделок по 5 леев за акцию).

В Секции Прямых Сделок единичными пакетами (голосовые торги) были реализованы акции 2 эмитентов на сумму 28,9 тыс. леев.

Посредством публичного предложения на вторичном рынке компания «Kroniaco Management Limited» купила 47,87% акций кишиневского общества «Geteni» по цене 17 леев. Общая стоимость приобретенного пакета составила 95,3 млн леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

www.moldse.md

Информация по телефону 022-27-76-36.
Фондовая биржа Молдовы

Основные события 2014 года (по материалам агентства InfoMarket)

ЯНВАРЬ

С 1 января 2014 г. стоимость полиса обязательного медицинского страхования увеличилась на 22,2% (738 леев) – до 4056 леев.

С 1 января 2014 г. произведенные в Молдове вина смогут беспрепятственно экспортироваться на рынок ЕС.

С 1 января 2014 г. вступил в силу Регламент Нацбанка об управлении рисками, относящимися к Системе записей на счетах ценных бумаг.

С 1 января 2014 г. акцизы на нефтепродукты в Молдове увеличены в среднем на 9,3%.

С 1 января 2014 г. акцизы на пиво, вино и крепкие алкогольные напитки в Молдове увеличены примерно на 4,3%.

С 1 января 2014 г. акцизы на машины в Молдове увеличены в среднем на 4,3%.

С 1 января 2014 г. ставка НДС на импортный и/или поставляемый сахар из сахарной свеклы, а также на сельхозпродукцию в Молдове снижена с 20% до 8%.

С 1 января 2014 г. фиксированная часть акциза на сигареты с фильтром увеличена с 45 до 75 леев за 1 тыс. сигарет, а не до 50 леев, как планировалось ранее.

С 1 января 2014 г. стоимость полиса обязательного медицинского страхования увеличилась на 22,2% (738 леев) – до 4056 леев.

С 1 января 2014 г. владельцы полисов обязательного страхования в Молдове могут выбрать районную больницу для запланированного лечения.

С 1 января 2014 г. граждане Молдовы могут беспощинно ввозить в страну товары, таможенная стоимость которых не превышает 300 евро.

С 1 января 2014 г. госслужащие в Молдове, имеющие постоянный доступ к государственной тайне, будут получать надбавку в размере 20%.

С 1 января 2014 г. зарплаты работников социальной сферы вырастут в среднем на 29,2%.

В список крупных налогоплательщиков Молдовы на 2014 г. вошло 450 компаний, что на 7 больше, чем в 2013 г.

КС Молдовы признал неконституционными положения бюджетно-налоговой политики на 2014 г., ограничивающие размер ряда местных сборов.

Правительство Молдовы обнародовало принятую ранее Дорожную карту по улучшению конкурентоспособности страны.

Продолжение на стр.2.

Основные события 2014 года (по материалам агентства InfoMarket)

Продолжение. Начало на стр. 1.

ЕБРР повысил прогноз роста ВВП Молдовы в 2013 г. на 4,5 п.п. – с 3,5% до 8%, в то же время прогноз показателя на 2014 г. сохранен на уровне 3,5%.

ФЕВРАЛЬ

Правительство Молдовы отказалось от идеи выставить в 2014 г. на приватизацию по индивидуальным проектам 13 крупных и важных компаний и предприятий.

В 2013 г. страховые компании Молдовы собрали премий на сумму 1 млрд 180,44 млн леев, что на 8,5% больше, чем в 2012 г.

Молдова и Румыния подписали программу в области образования и соглашения о вмешательстве в случае необходимой срочной медицинской помощи.

Объемы промышленного производства в Молдове в 2013 г. выросли на 6,8%.

Средняя зарплата в Молдове в 2013 г. составила 3765,1 лея (\$279), увеличившись на 8,3% по сравнению с 2012 г.

В 2014-2017 гг. ежегодный рост ВВП Молдовы ожидается в среднем на уровне 4,5% – такой прогноз дает Минэкономики.

ЕБРР реализовал в Молдове более 100 проектов на сумму почти в 900 млн евро.

С 1 марта 2014 г. в Молдове вводятся спецномера на желтом фоне для транспорта, предназначенного для общественных пассажирских перевозок.

В Государственной налоговой службе Молдовы проведены кадровые перестановки – около четверти сотрудников были заменены.

МАРТ

Минэкономики создало рабочую группу для контроля над процессом реструктуризации теплоэнергетического комплекса Кишинева.

ЕБРР, ЕИБ и Еврокомиссия выделяет 80 млн евро на ремонт примерно 91 км дорог Молдовы.

Фонд «Вызовы тысячелетия» предоставил госучреждениям Молдовы оборудование стоимостью \$700 тыс., предназначенное для управления водными ресурсами.

Правительство Молдовы утвердило Программу «Управление государственным долгом на среднесрочный период (2014-2016 гг.)».

Завершился 5-летний Национальный проект водоснабжения и канализации, реализованный на кредит Всемирного банка в размере \$13,2 млн.

Правительство Молдовы утвердило Национальную стратегию сельскохозяйственного и сельского развития на 2014-2020 гг.

ВБ и МВФ завершили Программу оценки финансового сектора Молдовы (Financial Sector Assessment Program – FSAP) и отметили прогресс нашей страны.

Агентство публичной собственности выставило на приватизацию активы государства стоимостью около 990 млн леев.

АПРЕЛЬ

Эксперты МВФ прогнозируют, что после сильного подъема в прошлом году экономическая деятельность в Молдове в этом году значительно замедлится.

Национальный институт экономических исследований (INCE) прогнозирует рост ВВП в 2014 г. на 3,7% по сравнению с 2013 г.

МВФ прогнозирует рост ВВП Молдовы в 2014 г. на уровне 3,5%, а в 2015 г. – на уровне 4,5%.

В Молдове запущены две грантовые программы для сельхозпроизводителей на сумму в \$10 млн.

В Молдове прошел запуск новой стратегии по сотрудничеству Швейцарии и Молдовы на 2014-2017 гг. с бюджетом в 54,5 млн швейцарских франков (более 44,63 млн евро).

Продовольственная и сельскохозяйственная организация ООН (FAO) откроет свое представительство в Молдове.

Парламент Молдовы одобрил в окончательном чтении законодательные поправки, облегчающие процесс открытия новых предприятий.

Решение ЕС об отмене виз для граждан Молдовы подписано, передано для публикации и вступит в силу 28 апреля 2014 г.

Молдове удалось добиться снижения закупочной цены импортной электроэнергии с 6,9 до 6,8 цента за 1 кВт-ч.

Руководство Совета бюро системы международного страхования «Зеленая карта» побывали в Молдове с рабочим визитом.

Решение BNAА об исключении Graue Carat Asigurari из международной страховой системы «Зеленая карта» не пропорционально нарушениям, допущенным этим страховщиком. Такое заключение сделала НКФР.

МАЙ

Новый закон об электроэнергии опубликован в Monitorul Oficial.

После удвоения квот Молдова сможет экспортировать в Евросоюз в беспошлинном режиме 40 тыс. т яблок, 2 тыс. т помидоров, по 10 тыс. т слив и винограда.

Первые 9 новых белорусских троллейбусов «Белкоммунмаш», приобретенные на средства ЕС и ЕБРР, введены в эксплуатацию в Бельцах.

Парламент Молдовы утвердил План действий на 2014-2015 гг. по внедрению Национальной антикоррупционной стратегии на 2011-2015 гг.

Польша выделит Молдове льготный кредит в 100 млн евро на поддержку животноводства и модернизацию агропродовольственного комплекса.

В Молдове прошла перепись населения страны и жилищ, которая продлилась до 25 мая.

АО ТЭЦ-2 (Кишинева) будет реорганизовано путем объединения (поглощения) с АО ТЭЦ-1 (Кишинева).

ИЮНЬ

Молдова подписала Соглашение об ассоциации с ЕС, предусматривающее создание зоны углубленной и всеобъемлющей свободной торговли.

Правительство Молдовы приняло решение о создании ГП Vestmoldtransgaz, которое будет оператором поставок газа по молдавской части газопровода Яссы – Унгены.

Общая стоимость реабилитации 10 ирригационных систем на реках Днестр и Прут превышает \$79,9 млн.

Число миллионеров в Молдове по итогам 2013 г. увеличилось на 7 человек по сравнению с предыдущим годом – до 231 человека.

Второй в этом году аукцион по продаже акций публичной собственности стартует на Фондовой бирже Молдовы 15 июля.

ЕС выделит Молдове дополнительную финансовую помощь для продолжения внедрения реформ в сумме около 54 млн евро.

ЕС увеличит объемы финансовой помощи для Молдовы, размер которой в 2007-2013 гг. превысил 560 млн евро, а в 2014 г. составит 131 млн евро.

В Кишиневе открылся Форум Vienna Economic Talks Chişinău 2014.

Правительство Молдовы одобрило поправки в Закон об акционерных обществах, направленные на защиту интересов и прав инвесторов.

ИЮЛЬ

Еврокомиссия объявила новый годовой пакет помощи Молдове с целью поддержки ключевых реформ в стране в сумме свыше 100 млн евро.

ЕС принял решение удвоить квоты на беспошлинный экспорт молдавских фруктов на европейский рынок с 1 августа 2014 г.

Правительство Молдовы взяло на себя политическую ответственность перед парламентом за принятие пакета из 11-ти важных законов.

Россельхознадзор запретил ввоз фруктов из Молдовы в Россию.

Всемирный банк и Минэкономики Молдовы подписали Соглашение о выделении ВБ \$45 млн на Второй проект по улучшению конкурентоспособности (РАС II).

Сельское хозяйство и сельское развитие названо еще одной приоритетной отраслью развития в Национальной стратегии развития страны «Молдова-2020».

Президент РМ Николай Тимофти подписал указы об отзыве Валерия Лазэра с поста вице-премьера, министра экономики и назначении на этот пост Андриана Канду.

Молдова исключена из системы TIR, действие выданных в стране карнетов TIR приостановлено.

Выдача карнетов TIR в Молдове возобновлена и осуществляется под наблюдением представителя Международного союза автомобильного транспорта (IRU).

АВГУСТ

Сдан в эксплуатацию газопровод Яссы – Унгены, объединивший газотранспортные системы Молдовы и Румынии. Первые поставки газа были намечены на 1 сентября.

Премьер-министр Румынии Виктор Понта и еврокомиссар по энергетике Гюнтер Эттингер совершили визит в Молдову 26-27 августа.

Очередная миссия МВФ прибыла в Молдову в конце сентября для обсуждения с властями проектов госбюджета и налогово-бюджетной политики на 2015 г.

В Молдове начался ремонт 40 км участка дороги на трассе Хынчешты-Чимишлия, который планируется завершить 30 ноября 2015 г.

В Молдове с сентября 2014 г. запущена процедура электронного декларирования для импортных операций.

Правительство Молдовы утвердило размер компенсаций производителям фруктов и овощей, пострадавших от запрета на поставки продукции в Россию.

Президент Молдовы Николай Тимофти промульгировал 9 из 11-ти законов, которые правительство утвердило, взяв политическую ответственность перед парламентом.

НКФР отзывает лицензию компании Euroasig Grup на право осуществления деятельности в сфере страхования.

СЕНТЯБРЬ

Правительство Молдовы взяло на себя политическую ответственность перед парламентом за принятие пакета из 7-ми законопроектов.

Общая стоимость проектов для Молдовы, которые профинансирует Всемирный банк в 2014-2016 гг., составит около \$450 млн.

ЕИБ запускает в Молдове новый инвестпроект «Сад Молдовы» стоимостью 120 млн евро, который позволит привлечь в страну крупные инвестиции.

ЕБРР сохранил прогноз роста ВВП Молдовы в 2014 г. на уровне 2%.

С 17 сентября по 17 октября 2014 г. в Молдове прошел третий в этом году раунд приватизации.

Опубликован приказ о временном применении с 1 сентября 2014 г. Соглашения об ассоциации между Молдовой и Евросоюзом.

НБМ рассматривает заявку Banca de Economii на покупку 100% уставного капитала КБ Unibank, отметив, что эта сделка не означает слияния двух банков.

Правительство Молдовы выделит производителям фруктов, по-

страдавшим от российского эмбарго, компенсации на общую сумму 146 млн леев.

Молдова улучшила свои позиции в мировом рейтинге конкурентоспособности, заняв в 2014 г. 82-е место среди 144-х стран.

С 1 сентября предварительно вступило в силу Соглашение об ассоциации Молдовы с ЕС.

В Джурджулештском порту открылся первый в Молдове железнодорожный терминал со смешанной колеей для перевозки нефтепродуктов.

ОКТАБРЬ

Нацбанк Молдовы повысил прогноз среднегодовой инфляции на 2014 г. на 0,2 п.п. – до 4,9%, а на 2015 г. – на 1,1 п.п. – до 4,6%.

Молдова поднялась на 19 строчек в рейтинге Doing Business-2015 и заняла 63-е место среди 189 стран мира.

Национальный институт экономических исследований (INCE) снизил прогноз роста ВВП на 2014 г. с 3,7% до 2%.

В Кишиневе открылось Бюро Европейского инвестиционного банка.

Общий объем помощи ЕС, предоставленной Молдове в рамках Европейского инструмента соседства и партнерства (ЕИСП), в 2007-2013 гг. составил 560,9 млн евро.

Правительство выполнит свои обязательства перед производителями слив и яблок и выплатит им компенсации в размере 1,5 лея за 1 кг яблок и 1,2 лея – за кг слив.

ЕС выделит Молдове 30 млн евро для внедрения Программы помощи по созданию зоны углубленной и всеобъемлющей свободной торговли РМ-ЕС.

Молдова завершила переговоры с Всемирным банком о выделении 40,5 млн евро на реструктуризацию теплоэнергетического комплекса Кишинева.

ЕС включил в свой стресс-тест зимнего обеспечения газом Молдову, Грузию и Украину.

Трасса Сэрэтены – Сороки сдана в эксплуатацию.

Эксперты МВФ прогнозируют замедление темпов экономического роста Молдовы в 2014 г. из-за российского эмбарго и ситуации в Украине.

Всемирный банк сохранил прогноз роста ВВП Молдовы на 2014 г. на уровне 2%, но сократил прогноз роста показателя в 2015 и 2016 гг.

НОЯБРЬ

Парламентские выборы в Молдове от 30 ноября признаны состоявшимися.

ВБ выделит Молдове \$40,5 млн для реализации проекта по модернизации системы централизованного теплоснабжения в Кишиневе и улучшению ее эффективности.

С 21 ноября в Молдове снизилась стоимость полиса по страхованию автогражданской ответственности «Зеленая карта».

Молдова и ЕБРР подписали соглашение о финансировании проекта модернизации железнодорожной инфраструктуры на сумму в 52,5 млн евро.

Европарламент ратифицировал Соглашение об ассоциации Молдовы с Евросоюзом.

Закупочная цена за российский газ для Молдовы на I квартал 2015 г. составит \$331,8 за 1 тыс. куб. м, что примерно на \$42 меньше, чем за тот же период 2014 г.

Наблюдательный совет Фонда «Вызовы тысячелетия Молдова» утвердил план действий для завершения программы Comrac стоимостью \$262 млн.

ЕС выделит Молдове 30 млн евро для поддержки создания Зоны углубленной и всеобъемлющей свободной торговли РМ-ЕС, при этом 8 млн поступят до конца года.

Евросоюз планирует выделить Молдове 410 млн евро до 2017 г. для поддержки внедрения реформ, оговоренных Соглашением об ассоциации РМ-ЕС.

За 9 месяцев 2014 г. страховые компании Молдовы собрали премий на сумму 899,9 млн леев, что на 3,3% больше, чем за аналогичный период прошлого года.

Закупочная цена за российский газ для Молдовы на I квартал 2015 г. составит \$331,8 за 1 тыс. куб. м, что примерно на \$42 меньше, чем за тот же период 2014 г.

Процедура оздоровления Euroasig Grup не принесла результатов, в отношении этой страховой компании будет запущен процесс несостоятельности – решение НКФР.

ДЕКАБРЬ

Нацбанк Молдовы с 30 декабря 2014 г. ввел специальное управление в Unibank сроком на 9 месяцев.

Нацбанк Молдовы впервые за последние 20 месяцев изменил базисную ставку рефинансирования, повысив ее на 1 п.п. – с 3,5% до 4,5% годовых.

Нацбанк Молдовы увеличил базисную ставку рефинансирования на 2 п.п. – с 4,5% до 6,5% годовых.

Нацбанк Молдовы объяснил причины девальвации лея, который с начала года обесценился по отношению к доллару на 16,85%, а по отношению к евро – на 4,85%.

Совокупный кредитный портфель банков Молдовы в ноябре 2014 г. сократился на 7 млрд 327,2 млн леев (-15,3%), составив на 30 ноября около 40 млрд 654,2 млн леев.

Молдова получит 10 млн евро для модернизации системы централизованного отопления в Бельцах («ТЭЦ-Норд»).

Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств (Молдавское бюро Зеленой карты) должно увеличить гарантийный фонд в зарубежном банке более чем в 2,6 раза: с нынешних \$2 млн до 4,25 млн евро.

НКФР потребовала от компаний-эмитентов «Зеленой карты» в 15-дневный срок перечислить по 331,25 тыс. евро в гарантийный фонд Молдовы в зарубежном банке.

Доходы национального публичного бюджета Молдовы в январь-ноябре составили 37681,9 млн леев, что на 1,6% (604,7 млн леев) меньше запланированного.

Минфин выплатит из бюджета 35,1 млн леев Франку Шарлю Ариффу, выигравшему в международном суде иск против Молдовы по делу об инвестициях в duty-free.

Молдавская госкомпания Energo-som и румынская OMV Petrom gaz подписали контракт о поставках газа в Молдову по цене 1010 RON (\$277) за 1 тыс. куб. м.

МВФ прогнозирует на 2015 г. восстановление роста ВВП Молдовы до отметки 3,5% после ожидаемого в 2014 г. замедления темпов экономического роста до 2%.

Европарламент одобрил увеличение квот на поставку в ЕС без уплаты таможенных пошлин яблок, слив и винограда из Молдовы.

ВВП Молдовы за 9 месяцев 2014 г. составил 81 млрд 722 млн леев, увеличившись в реальном выражении на 4,7% по сравнению с тем же периодом 2013 г.

Международное рейтинговое агентство Moody's сохранило рейтинг Молдовы на уровне В3 стабильный, но указало на большие риски страны от связей с Россией.

Правительство Молдовы подало в отставку в связи с истечением срока мандата нынешнего Кабина после избрания нового парламента.

Инфляция в Молдове в ноябре 2014 г. составила 0,8%, а с начала года – 3,9%.

Государство вернуло себе мажоритарный пакет акций в Banca de Economii в размере 56,13%.

Нацбанк Молдовы ввел некоторые ограничения для Banca de Economii и Banca Sociala, в которых действует режим внешнего управления.

ЕБРР выделит Молдове кредит в сумме 52,5 млн евро для закупки локомотивов и реструктуризации железнодорожной инфраструктуры.

Насколько подешевеют нефтепродукты?

Одна из самых крупных компаний в Молдове, управляющая более 60 АЗС, снизила цену на бензин и дизельное топливо на 40-45 банов за литр. Цены на бензин на заправочных станциях компании Rompetrol Moldova на самый востребованный бензин Premium 95 снизились до 16,95 лея за литр, а на дизельное топливо – до 15,95 лея за литр, сообщает Молдпрес.

Большинство компаний сегодня по-прежнему продают бензин Premium 95 по цене 17,37-17,38 лея за литр, а дизтопливо Euro 5 – по цене 16,35-16,37 лея за литр.

В ближайшие дни ожидается снижение цен на топливо и со стороны других импортеров и торговцев. Это станет третьим по счету удешевлением топлива за последние пять недель. Предыдущее снижение цен, на 20 банов за литр, произошло 21 декабря 2014 года.

Водители автомобилей, однако, ожидают более выраженного снижения цен на топливо, в связи с понижением котировок на международных биржах.

С другой стороны, продающие топливо компании заявили, что понесут убытки в случае большего снижения цен, учитывая, что в 2014 году молдавский лей обесценился по отношению к доллару США почти на 20%.

Новый 2015 г. начался в Молдове со снижения цен на нефтепродукты. На большинстве АЗС топливо подешевело за последнюю неделю на 0,5-0,6 лея за литр.

Цены на бензин А-95 снизились до 16,85-16,95 лея, а на дизтопливо – до 15,85-15,95 лея. Среди операторов рынка нефтепродуктов, снизивших цены, крупные игроки, в частности, «Лукойл Молдова», «Тирекс Петрол», «Ромпетрол Молдова». О предстоящем снижении цен заявил в середине декабря 2014 г. министр экономики Андриан Канду, прогнозировавший удешевление на 1-1,5 лея из-за падения мировых цен на нефть в течение года наполовину. Однако тогда цены снизились лишь на 0,2 лея (1,2%). Правда, до этого они еще несколько раз уменьшались столь же незначительно.

Операторы объяснили это нестабильной ситуацией с курсом молдавского лея, который обесценился в 2014 г. на 20%, особенно в последние месяцы.

Ранее премьер-министр Юрий Лянкэ неоднократно критиковал участников рынка за высокие цены на топливо в условиях, когда мировые цены постоянно снижаются.

Стоимость барреля нефти Brent в ходе торгов во вторник обновила минимум 2009 г., упав на 3,9% до \$45,58, нефть марки WTI – на 2,91% до \$44,73. Аналитики связывают резкое снижение стоимости «черного золота» с опасениями инвесторов глобального переизбытка нефти на рынке, в частности, возможного увеличения запасов нефти в США. Опрошенные агентством Блумберг эксперты ожидают роста запасов нефти до 384,1 миллиона баррелей за неделю, завершившуюся 9 января, с 306,2 миллиона баррелей за предыдущий отчетный период.

Влияние также оказали заявления министра нефти ОАЭ Сухэйля Мохаммеда аль Мазруи. По его словам, ОПЕК не может самостоятельно постоянно поддерживать мировые цены на нефть. Он также заявил, что рост производства сланцевых углеводородов в Северной Америке необходимо обуздать.

Возвращение цены нефти к уровню около \$100 за баррель возможно в среднесрочной перспективе. Такое мнение высказал на пресс-конференции в ТАСС, посвященной Гайдаровскому форуму-2015, бывший главный экономист и директор по исследованиям Международного валютного фонда (МВФ), профессор экономики Гарвардского университета Кеннет Рогофф.

«Я готов поспорить с тезисом, что цена на нефть никогда не вернется к знаковому порогу в \$100 за баррель. Вероятно, цена вернется на этот уровень», – прокомментировал Рогофф сделанное в понедельник заявление члена Саудовской королевской семьи принца Аль-Валид ибн Талал Аль Сауда, который в интервью газете USA Today заявил, что нефть никогда больше не будет стоить \$100 за баррель.

Он добавил, что если проанализировать прежние кризисы в разных странах, то в среднем на преодоление последствий в финансовом секторе уходит 6-8 лет. «Это время нужно, чтобы выйти в ноль, на уровень, с которого страна упала», – подчеркнул Рогофф.

В понедельник Goldman Sachs опубликовал прогноз по мировым ценам на «черное золото». Банк ожидает снижения цен для WTI на полгода и год до 39 и 65 долларов за баррель с 75 и 80 долларов за баррель соответственно. Прогнозы по Brent снижены до 43 долларов за баррель на полгода и 70 долларов за баррель на год с 85 и 90 долларов за баррель соответственно. Аналитики Societe Generale также ухудшили прогноз по ценам на нефть на 2015 год: на 15 долларов – до 55 долларов за баррель.

Другим фактором, влияющим на стоимость нефтепродуктов, является обменный курс. Национальный банк объявил во вторник обменный курс в 16,0210 лея за один доллар. Национальная валюта преодолела новый психологический барьер на фоне неблагоприятного регионального тренда и удорожания доллара из-за большего, чем ожидалось,

роста американской экономики. Молдавский лей в номинальном выражении обесценился на 2,5% с начала 2015 года.

Лей продолжает сдавать позиции по отношению к доллару США в условиях подорожания американской валюты, обесценивания валют Российской Федерации и Украины – двух наиболее важных торговых партнеров Молдовы – и регионального кризиса, а также падения уровня денежных переводов и объемов экспорта. Чистое предложение валюты значительно снизилось, что оказывает давление на валютный рынок.

В конце прошлого года НБМ увеличил базовую ставку с 3,5% до 4,5%, а затем до 6,5%.

В нынешних условиях было необходимо ужесточение монетарной политики для борьбы с инфляционным давлением, происходящим от вероятного спада в еврозоне и России, регулируемых цен и обесценивания национальной валюты – так пояснил Нацбанк повышение базовой процентной ставки.

Согласно НБМ, по отношению к американской валюте лей обесценился в прошлом году на 19,6%.

Надо также напомнить, что с 1 января 2015 г. акцизы на нефтепродукты в Молдове увеличены в среднем на 9,3%.

Это предусмотрено поправками в Налоговый кодекс, утвержденными парламентом в рамках бюджетно-налоговой политики на 2014 г. Размер акциза на бензин увеличен с 3200 до 3500 лея, а на дизтопливо – с 1330 лея до 1455 лея. Акциз на сжиженный газ повышен с 1995 до 2180 лея за тонну. Как отметил министр финансов Анатолий Арапу, планируется, что от повышения акцизов на нефтепродукты в госбюджет в 2014 г. дополнительно поступят 168,2 млн лея. В последний раз акцизы на нефтепродукты в Молдове повышались с начала 2013 г., когда акциз на бензин был увеличен с 3030 до 3200 лея за тонну, на дизтопливо – с 1260 до 1330 лея, на сжиженный газ – с 1890 до 1995 лея.

Кроме того, было предусмотрено, что в будущем акцизы на нефтепродукты в Молдове будут индексироваться ежегодно с 1 января, при этом коэффициент индексации будет равен годовому приросту валового национального продукта, номинально прогнозируемого на соответствующий год по отношению к предыдущему.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

ГНИ опубликовала список крупнейших налогоплательщиков Молдовы на 2015 г., в который вошло 450 компаний, как и годом ранее

В то же время актуализированный список претерпел ряд номинальных изменений. Ряд компаний был из него исключен, их место заняли новые фирмы. Одним из главных сюрпризов стало отсутствие в списке крупных налогоплательщиков на 2015 г. компании Ascot-Grup, возглавляемой одним из богатейших граждан Молдовы, миллиардером Анатолом Стату.

В списке крупнейших налогоплательщиков Молдовы на 2015 г. не оказались Тетмосот, который был признан банкротом, а его активы перешли к ТЭЦ-2, а также ТЭЦ-1, поскольку это предприятие было поглощено ТЭЦ-2. В список крупнейших налогоплательщиков Молдовы на 2015 г. не вошли также некоторые винодельческие компании (Purcari, Bostavan и др.). В то же время в нем появился медиа-холдинг General Media Group (Prime, Publika TV, 2Plus, Canal 3), а также компания Dufremol, которой принадлежит сеть duty-free в Молдове.

В целом в документе, опубликованном Главной государственной налоговой инспекцией в Monitorul Oficial, фигурирует 359 компаний из Кишинева (на 7 больше, чем в 2014 г.), 23 фирмы из Бельца (на 5 компаний меньше, чем в 2014 г.) и от 1 до 13 компаний из 25 районов Молдовы, из которых наиболее число – 13 – из Яловенского района. В то же время в 7-ми районах (Бессарабском, Вулканештском, Дубоссарском, Глодянском, Левоском, Шолданештском, Тараклийском) не зарегистрировано ни одного крупного налогоплательщика.

Следует отметить, что ранее максимально допустимое число крупных налогоплательщиков было увеличено с 400 до 450. Также был изменен минимальный критерий, позволяющий определять налогоплательщика как крупного – с 2 млн до 3 млн лея – это сумма налогов, уплаченных предприятием за календарный год за исключением налога на добавленную стоимость, акцизов и других платежей, управляемых Таможенной службой.

Кроме того, чтобы предприятие было названо крупным налогоплательщиком, его финансовые поступления или общая стоимость поставок должны составлять не менее 50 млн лея за год. В соответствии с действующим законодательством предприятия, названные крупными налогоплательщиками, администрируются специальным управлением Налоговой службы. С 2014 г. Управление крупных налогоплательщиков было преобразовано в Главное управление крупных налогоплательщиков.

InfoMarket

В 2015 году акции MOLDOVA-AGROINDBANK подтвердили рыночную цену в 1025 лея за бумагу номиналом 200 лея

На первых торгах Фондовой биржи в 2015 г. акции крупнейшего финансового учреждения страны – BC Moldova-Agroindbank S.A. (MAIB) подтвердили прежнюю рыночную цену, которая составляет 1025 лея за акцию номиналом в 200 лея.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», по такой цене на бирже 5 января продана 71 акция MAIB, что составляет чуть менее 0,01% от общей эмиссии акций банка. По сведениям агентства, Moldova-Agroindbank в 2014 г. заработал прибыль, превысившую 350 млн лея, что превышает данный показатель за 2013 г.

MAIB – один из немногих банков страны, который в последние годы регулярно выплачивает акционерам дивиденды. К примеру, по итогам 2012 и 2013 гг. банк выплатил акционерам дивиденды в размере 150 лея на акцию.

Вторым банком, акции которого продались в 2015 г., стал BC Moldindconbank S.A. (MICB). Согласно сообщению биржи, 6 января продались 2 тыс. акций этого эмитента по цене 100 лея за акцию. Такое количество проданных акций составило 0,04% от общей эмиссии бумаг. По итогам 2014 г. Moldindconbank добился хорошего финансового результата, зафиксировав прибыль, которая почти на 100 млн лея превысила результат 2013 г.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 6770
Pošta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Юрий ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,
Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437,
ф/к 1003600114204,
КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.
В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar" SRL

Марчела Бадя: «В Молдове выгодно работать с экологическими продуктами»

Корреспондент газеты Capital Market побеседовал с Марчелой Бадя, директором сети магазинов «Casa Bio».

– Сегодня здоровый образ жизни означает ежедневное потребление экологически чистых продуктов. Как Вы думаете, насколько безопасны для здоровья продукты питания в Молдове?

– Действительно, все больше людей обращаются к экологически чистым продуктам, помогающим укрепить организм, повышая его сопротивляемость к заболеваниям и стрессам. Не думаю, что имею право давать оценку пищевым продуктам на нашем рынке, но могу точно сказать, что, к сожалению, молдавский рынок наводнен товарами с различными добавками (Е) и химическими веществами. Думаю, что в этой сфере контроль поставлен недостаточно строго. Такая ситуация сложилась из-за того, что все то, что не продается в других странах, завозится на наш рынок. Это относится и к пищевым продуктам.

В то же время, хочу обратить внимание на то, что на рынке есть и хорошие продукты европейского качества, например детского питания, начиная с 6 месяцев. Однако наряду с этим есть и продукты, содержащие пищевые добавки, способствующие возникновению ряда патологий, таких как сахарный диабет, ожирение и различные виды аллергии. Все это реакция нашего организма на некачественные продукты.

– Почему Вы решили заняться продажей биопродуктов? Насколько это рентабельно?

– Я по профессии врач и всегда призывала к здоровому образу жизни. Я начала с того, что привозила в Молдову витамины минерального происхождения. Такие витамины надо вносить в наш рацион питания каждый день, так как доказано, что большинство фруктов и овощей не содержат всех витаминов, полезных для нашего организма. В то же время есть люди, страдающие от различных болезней, их организм не переносит некоторых компонентов продуктов питания. В таких случаях необходима поддержка «извне» в виде витаминов или минералов. Вот это и послужило толчком, чтобы двигаться вперед и привозить в Молдову качественные биопродукты с экологическими сертификатами. Речь идет о проверенных и безопасных товарах, не содержащих Е-добавки, красители и консерванты.

Не могу сказать, что этот бизнес доходен. Мы на рынке уже шесть лет, но пока бизнес не приносит прибыли. Наш успех выражается в благодарности потребителей, увеличении числа постоянных клиентов и в том, что наши товары пользуются спросом.

– Каков ассортимент ваших товаров? Какие продукты пользуются особой популярностью?

– У нас широкий выбор продуктов, это и продукты питания, и средства по уходу, косметика, экологические чистящие средства, чай, витамины, минералы. Трудно выделить какие-либо товары по степени популярности. Все они интересны потребителям. К счастью, в последнее время все больше людей начинают понимать, что основа здоровья – это правильное питание.

– Как Вы думаете, чем руководствуются люди, приобретающие ваши товары: вопросами здоровья или, все же, желанием потреблять безопасные и экологически чистые продукты?

– В первую очередь, сегодня все серьезнее продвигается здоровый образ жизни. С другой стороны, люди осознают, что рост числа болезней зависит в том числе и от питания. Мы можем свободнее путешествовать за границу и видим, какова ситуация в других странах, где уделяют внимание профилактике, здоровому образу жизни и натуральным продуктам питания.

– А что касается конкуренции на рынке биопродуктов?

– Такие продукты можно найти во многих торговых точках. А если говорить о магазинах, занимающихся исключительно экологическими товарами, то я не знаю других таких компаний.

– Проводили ли Вы за время вашей работы на рынке исследования в сфере предпочтений молдавских потребителей среди биопродуктов?

– Конечно. Могу уточнить, что больше всего потребители предпочитают витамины и минералы. Кроме того, повышенный интерес вызывают продукты для

детей, экологическая косметика и только потом непосредственно продукты питания. Часто наши покупатели обращаются за биопродуктами в целях профилактики или избавления от конкретного заболевания, потом они начинают потреблять наши продукты питания.

– Как Вы сказали, все больше людей начинают понимать важность здорового образа жизни, но, все же, немногие знают, что такое биопродукты. Какова разница между экологическими продуктами, биопродуктами и органическими продуктами?

– Согласно, многие не различают эти категории продуктов, например, био и экопродукты (это практически синонимы) от натуральных продуктов. Натуральные продукты выращиваются в естественной среде, не содержат химических удобрений и пестицидов.

Био/экопродукты выращиваются в экологических зонах, почвы для них готовятся по 7-8 лет без добавления вредных веществ. Они выращиваются под строгим надзором технологов, начиная от обработки земли до сбора, переработки и упаковки. Затем они пакуются в специальные упаковки из полностью биоразлагаемого материала. Все товары имеют сертификаты, о чем свидетельствует и специальный символ на упаковке.

– По каким критериям Вы отбираете поставщиков биопродукции?

– Для нас важно, чтобы поставщик был сертифицирован в Европейском союзе, так как европейские товары намного более качественные.

– Что Вы можете сказать относительно молдавских производителей биопродуктов?

– Сегодня в наших магазинах реализуются товары двух молдавских производителей, которые владеют экосертификатами, чьи продукты экспортируются на рынок ЕС. Они производят сухофрукты и биомасла, в частности из ореха. Не секрет, что продукты, сертифицированные в Молдове и продаваемые на рынке ЕС, намного дороже тех, что ввозятся в Молдову из Европы.

– Как Вы думаете, каковы перспективы культивации и экспорта биопродуктов в Молдове?

– У Молдовы есть огромное преимущество, ведь в стране есть отличные земли, правда, их необходимо проверять для того, чтобы выращивать биопродукты. Все знают, что в советские времена в земли бесконтрольно вбрасывались тонны пестицидов и химических удобрений в целях получения большего урожая. Поэтому наши земли выглядят отлично, но, к сожалению, часто загрязнены. Так что сначала их надо специальным образом подготовить, после чего уже приступать к работе с биопродуктами. Важно понимать, что для получения экологических продуктов недостаточно посадить семена растений, надо соблюдать всю цепочку обязательных условий для получения биопродукта.

Беседовала
Лилия АЛКАЗЭ

С 1 января 2015 г. вступил в силу контракт о поставках газа в Молдову из Румынии по цене 1010 RON (\$277) за 1 тыс. куб. м

Документ 22 декабря 2014 г. в Кишиневе подписали представители молдавской госкомпании Energocom и румынской OMV Petrom gaz. Газ из Румынии Молдова будет получать по газопроводу Яссы – Унгены. Как заявил ранее вице-премьер, министр экономики Молдовы Андриан Канду, на первом этапе объемы поставок газа из Румынии в Молдову будут небольшие. Это необходимо для проверки и тестирования системы. Впоследствии они будут увеличиваться. Согласно контракту, каждый месяц можно будет наращивать объемы, подписывая отдельные приложения. Андриан Канду сказал, что во II или III квартале 2015 г. намечено начать строительство газопровода от Унген до Кишинева, и тогда Молдова сможет закупать у Румынии гораздо большие объемы газа и по другой цене. Протяженность газопровода Яссы – Унгены – 43,2 км. Он был сдан в эксплуатацию 27 августа 2014 г. и позволит поставлять в Молдову на первом этапе до 50 млн куб. м газа в год. После строительства компрессорной станции в Румынии и строительства газопровода Унгены – Кишинев протяженностью 130 км, Молдова сможет получать по нему 1,5 млрд куб. м газа. Общая стоимость проекта строительства газопровода Унгены – Кишинев составит около 70 млн евро. ЕС обещает выделить на эти цели 10 млн евро.

С 1 января 2015 г. в Молдове вступила в силу новая Комбинированная товарная номенклатура

До этого в стране действовали отдельные акты – Номенклатура товаров и Таможенный тариф. Комбинированная товарная номенклатура объединила в единый документ тарифную и статистическую номенклатуру, а также таможенные тарифы на импорт. Комбинированная товарная номенклатура была разработана и введена в действие для приведения национального законодательства в соответствие с международными стандартами, гармонизации национальной системы с европейской в контексте вступления в силу Соглашения о создании глубокой и всеобъемлющей зоны свободной торговли Молдовы с ЕС. Комбинированная товарная номенклатура обеспечит единую кодификацию для ввозимых и вывозимых товаров, применения таможенных пошлин при импорте, позволит усовершенствовать статистический учет и обмен информацией по внешнему обороту товаров. Кроме того, в Комбинированной товарной номенклатуре предусмотрено повышение таможенных пошлин на импорт готовой импортной продукции, напрямую конкурирующей с отечественной продукцией, до максимума, оговоренного ранее с ВТО, а также снижение до минимума пошлин на импорт сырья.

С 1 января 2015 г. в Молдове вступил в силу Закон об авторизованных управляющих

Документ устанавливает общую правовую базу авторизации, приостановления и прекращения профессиональной деятельности управляющих, назначенных в соответствии с законом для осуществления полномочий в процессах о несостоятельности или роспуске юридических лиц частного права и индивидуальных предпринимателей. Под действие закона подпадает деятельность управляющих, назначенных в процессах о несостоятельности или роспуске юридических лиц частного права и индивидуальных предпринимателей, за исключением финансовых учреждений (банков). Понятие «авторизованный управляющий» означает любое физическое лицо, наделенное согласно закону полномочием осуществлять функции по надзору и/или управлению в отношении юридических лиц частного права и индивидуальных предпринимателей, находящихся в процессе несостоятельности или роспуска. Отдельные главы закона посвящены органам надзора и регулированию деятельности управляющих, допуску к профессии управляющего, авторизации деятельности управляющего, регистру управляющих, организации деятельности управляющих, осуществлению их мандата и контролю деятельности управляющих, дисциплинарной ответственности управляющих.

С 1 января 2015 г. в Молдове введено обязательное применение новых национальных стандартов бухучета

Следует отметить, что новые национальные стандарты бухучета уже применяются в Молдове с 1 января 2014 г., но не в качестве обязательного, а лишь рекомендательного условия. Обязательный переход к ним был отложен Минфином с 1 января 2014 г. до 1 января 2015 г. по просьбе Ассоциации профессиональных бухгалтеров и аудиторов Молдовы, Ассоциации европейского бизнеса, Американской торговой палаты, Ассоциации иностранных инвесторов, которые убедительно настаивали на переносе сроков перехода к новым стандартам бухучета на год, отмечая, что перейти к ним с 1 января 2014 г. просто нереально. Новые национальные стандарты бухучета были разработаны Минфином на основе директив ЕС, Международных стандартов финансовой отчетности и национального законодательства. Минфин оказывал помощь в процессе перехода на новые стандарты бухучета путем предоставления методологической помощи по проблемным аспектам бухучета и финансовой отчетности, согласно положениям новых национальных стандартов бухгалтерской отчетности и Общего плана счетов бухучета.

InfoMarket